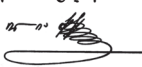

იმისთანა წმინდა საძმომი, ბოგობილ ბეჭ-
დურ სიტყვას, ცუდიუბით და ჭიჭიბით ბუ-
თის გაფანა ყელა უკადრისბაჭე უსაბაგოლსია.

პარასკევი, 20 დეკემბერი. 2019 წ. №253 (8919) | ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge | ფასი 60 თეთრი

ფოთელაჲს დაგვიჯერათ, ფოთელაჲს!

„ანა რკიანს“ - რა უყავით ანაკლიას? ④

ბათუმის ნავთობტერმინალი პორტს არავის დაუთმობს!

© ზევით გასაგონად!

გაზეთს ყოველდღე ნაკითხვა უნდა...

ური შემართებით და ძირს
უთხრიდა, წყალს უყენებდა,
ხალხის თვალში ისედაც უკვე
დაკნინებულს.

ის კი ისევ თავისას უბერავ-

და.
დიდად დასანანია, რომ წინა
ხელისუფლებისა და, კერძოდ,
პრეზიდენტყოფილი სააკაშვი-
ლის ამ მანკიერი მხარის ეს მავნე
და საზიზარო ბაჟი, დიდად
სამწუხაროდ, ამჟამინდელ ხე-
ლისუფლებასაც გადმოედო. ერ-
თი სიტყვით, ლაპარაკი მაქვს პრესის, ჟურნალ-
გაზეთების მიმართ უგულისყურო დამოკიდე-
ბულებაზე. აი, თუნდაც ერთი ასეთი მაგალი-
თი... ჩვენმა პრეზიდენტმა ერთ-ერთ თავის ინ-
ტერვიუში განაცხადა: ჩვენ არც ჯარი გვყავს და
არც იარაღი... ტექსტის წინა ნაწილიდან გა-
ომომდინარე, თითქოს ჩანს, რისი თქმაც უნდა
პრეზიდენტს, მაგრამ ზუსტად ვერ თუ არ ამ-
ბობს სათქმელს... ჩვენი გაზეთი ორჯერ გამო-
ვიდა ამ ტექსტის დასაზუსტებლად. კერძოდ, ჩვენ
ორივეჯერ ვწერდით: ჩვენ არც ჯარი გვყავს და
არც იარაღი გვაქვს (და არა გვყავს) საიმისოდ,
რომ... (ჩვენი გაზეთის ორ ნომერში დავბეჭდეთ
ეს დაზუსტება).

პატივცემულ პრეზიდენტს რომ წაეკითხა
ჩვენი გაზეთის ის ნომრები, ნახავდა, რაც და-
აკლო თავის ტექსტს და თვითონვე დააზუსტებ-
და ახალ განცხადებაში. ამისთვის კი საჭირო
იყო პრესსამსახურებს იმ დღეების დაიჯესტი
მანაც უნდა დაედო იმავე დილით. ეს ესება ჩვენს
უდავოდ ყოჩაღ პრემიერსაც და პარლამენტის
თავმჯდომარესაც.

საჭიროა, დროულად გამოვაფხიზლოთ
პრესსამსახურები. მართოთ თამბაქოს ნევის და
ყავის სმით საქმე არ უნდა დავაზიანოთ.

საერთო ეროვნული საქმის
გულშემატკივარი
გურამ ნიკლაური.

მეზღაპრის თავისი დამოკიდებულება აქვს წინა
ხელისუფლებასთან, იმ ანტისაზოგადოებრივ პო-
ლიტიკასთან, რასაც თავის აშკარად ანტიეროვნუ-
ლი ხელისუფლება ახორციელებდა. ლაპარაკია,
უწინარესად, თვითონ ყოფილ პრეზიდენტ სააკაშ-
ვილზე, რომელიც თავად ხომ არ კითხულობდა და
არ კითხულობდა, და რომელმაც ნულოვანი ტოლერ-
ანტობა პირზე დუჟმომდგარმა გამოაცხადა და
სხვათა აუკრძალა გაზეთების კითხვა... მანამდე კი
თავს დაესხა გამომცემლობა „სამშობლოს“ და ქუ-
ჩაში გამოყარა გაზეთების, ჟურნალების, ტელევი-
ზიების რედაქციები. იმის მაგივრად, რომ ახალგაზ-
რდა კაცი, ჯერ კიდევ დღემოუჭმელი პრეზიდენტი
მშვიდობიანად შესვენდროდა ჟურნალისტებს და
ეთქვა, აბა, მხარი მხარს მივცეთ და ერთად ავაშე-
ნოთ ჩვენი საყვარელი საქართველო, პირიქით,
თვით შაჰაბასი და პიტლერი რომ არ იზამდნენ, ის
ქნა და მტრად გაიხადა ათასობით ჟურნალისტი,
რომელთა უმრავლესობა მართლაც აპირებდა
ახალგაზრდა პრეზიდენტის მხარში დგომას.

რა მოიგო ამით უგუნურმა და სულსწრაფმა
კარიერისტმა სააკაშვილმა? არცრა, ნაგებით
კი ძალიან ბევრი წააგო. მართო ერთი ტელე-
ვიზიის, კერძოდ „რუსთავი-2“-ის იმედად დარ-
ჩენილს ქვეყნის სრული სურათი არ ჰქონდა.
პირიქით, თითქმის ყველა გაზეთის სარედაქ-
ციო პოლიტიკა ამ პრესის მოძულე პრეზიდენ-
ტის წინააღმდეგ იყო მიმართული ყოველდღე-

ილია მეორე: ხშირი შეხვედრა, როსა პაპიანი იმედს ქარბავს და თავს იკლავს

კატოლიკობა გაჭირვებაშია, ძალიან ხშირი შემთხვევაა, რო-
ცა ადამიანი იმედს კარგავს და თავს იკლავს, — ამის შესახებ სრუ-
ლიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა ნიკოლოზობა-
თან დაკავშირებით გამართული ქადაგებისას განაცხადა.

— წმ. ნიკოლოზი გამორჩეული წმინდანია და მას ეწოდება სწრა-
ფად შემწე. შევნიოს საქართველოსა და მთელ მსოფლიოს. ნიკო-
ლოზს ვუწოდებთ ჩვენ ყოველთა ქართველთა დიდ კათალიკოს-
პატრიარქს. მე მინდა შეგახსენოთ, რომ გაჭირვებაშია კატოლიკო-
ბა. ძალიან ხშირი შემთხვევაა, როცა ადამიანი იმედს კარგავს
და თავს იკლავს. ეს ხდება მთელ მსოფლიოში და მათ შორის სა-
ქართველოში. შევთხოვთ წმ. ნიკოლოზს, რომ შევნიოს ყველა გა-
ჭირვებულ ადამიანს, — განაცხადა კათოლიკოს-პატრიარქმა.

როსა არასრულწლოვანი თავს იკლავს...

საპარტოპოლოს შინაგან საქმეთა სამინისტრომ თავის ვებგვერდზე
დამაფიქრებელი, გულსშემომყრელი ინფორმაცია გამოაქვეყნა. 2019
წლის პირველ 6 თვეში საქართველოში... 10 არასრულწლოვანს მოუკ-
ლავს თავი, მათგან 6 გოგონა იყო, 4 კი — ვაჟი — 14-15, 16, 17, 18 წლის მო-
ზარდები. მაგრამ ეს ინფორმაცია სრული რომ იყოს, ისიც უნდა ვთქვათ,
რომ იმავე პერიოდში 30 წლამდე ასაკის 51 მოქალაქემაც მოისწრაფა
სიცოცხლე, სულ კი თავი მოიკლა ან თვითმკვლელობა სცადა 425-მა მო-
ქალაქემ, მათგან 197 დაიღუპა.

სუიციდის შემთხვევები უხვად იყო 2018 წელსაც (399 მსხვერპ-
ლი). ასე და ამგვარად, ბოლო წელიწად-ნახევარში 596 მოქალაქე დაე-
კარგეთ.

საშინელი ციფრია.

საშინელი და დამაფიქრებელი.

ბოლო შემთხვევა — 15 წლის მოსწავლის ლუკა სირაძის თვითმკე-
ლელობა ბოლო წვეთია პირამდე საგვს ფილისა — საქართველოს სად
ჰყავს ამდენი დასაკარგავი შვილი!

დროა, მართლაც მხარში ამოუდგნენ ერთმანეთს ოჯახი, სკოლა, პო-
ლიცია, საზოგადოება: ცალ-ცალკე ძალიან გაჭირდება მიზნის მიღწე-
ვა, რაგინდ სასწაულიც მოახდინოს თითოეულმა მათგანმა.

აი, თითქოს პირველ ძაღს გამოჰკრა ხელი გამოძიებამ. დააკავეს (თუ
დაკავესა მოუნდომეს) პოლიციის ინსპექტორი. მაგრამ ეს აშკარად იმას
ჰგავს: ბრბოს რომ ვინმეს მიუგდებდნენ ხოლმე დასაგლეჯად, რათა იგი-
ვე ბრბომ თვით ისინი არ დაგლიჯოს.

გამოძიება ეს-ესაა დაინყო და ნუთუ მან უკვე იმდენი უტყუარი
სამხილი მოიპოვა, რომ პოლიციის ინსპექტორ ჩოლოიანის ბრალეუ-
ლობა დადასტურებულად ცნო და საჭიროდ მიიჩნია მისი დაკავება?

ესეც ის „ბრბოს“ შიშით ხომ არ მოხდა?

საერთოდ ამ საქმეში ბევრი რამ არის საკვლევი, ასე იოლად არ არის
საქმე. მესმის, რომ გამოძიებას საზოგადოების ხელი აქვს ყველში წაჭე-
რილი. ამ ხელმოჭერაში თანდათან მრავლდება ოპოზიციური პოლი-
ტიკური პარტიების წილი, რომლებიც შემთხვევას არ უშვებენ, რომ თა-
ვის სასარგებლოდ (ხალხის ასაღლელებლად და გასაბოროტებლად) არ
გამოიყენონ ყოველი ტრაგიკული შემთხვევა.

ეს მომენტი უკვე აშკარად ჩანს, არის ლაპარაკი დაღუპული ყმანვი-
ლის დაკრძალვის მანიფესტაციად გადაქცევის თაობაზე, სადაც ალბათ
„წარმოჩინდება“ ლუკას დაღუპვაში „სახელმწიფოს ბრალეულობა“.

ასე უღირსად ნუ წავეპოტინებით უდროოდ ჩამქრალ სიცოცხლეს.
ვითაცვებით, ცრემლი მოვიწუროთ, დავეფიქრეთ და სხვებიც და-
ვაფიქროთ: მძიმე განსაცდელი გვაქვს გადასალახი — ჩვენს მოზარდებს
დავუბრუნოთ მოზარდობა, ცხოვრების ხალისი, რათა მათ თავში არა-
სოდეს გაუელვოთ უკეთური აზრი. არასოდეს წაუცდეთ ხელი არა
მხოლოდ მათთვის, არამედ მათი მშობლების, ახლობლებისა და მეგობ-
რებისთვისაც ასე ღამაზი, ასე ძვირფასი სიცოცხლის შესანყვეტად.

სანდრო ალექსიძე

თბა წულუკიანი: მკაცრი რეკლამები კერძო სკოლებსაც უნდა შეეხოს

იუსტიციის მინისტრის, ვიცე-პრემიერის თბა წულუკიანის განცხადებით, კერძო სკოლების მიმართაც ისეთივე მოთხოვნები უნდა იყოს, როგორც საჯარო სკოლების მიმართ არის. ამის შესახებ მინისტრმა 15 წლის მოზარდის საქმესთან დაკავშირებით, მთავრობის სხდომის დასრულების შემდეგ განაცხადა. იუსტიციის მინისტრის თქმით, იმის გამო რომ სკოლა კერძოა, განყენებულად არ უნდა იყოს.

— უნდა ვიფიქროთ იმაზე, რომ კერძო სკოლები დაექვემდებაროს იმავე ტიპის მოთხოვნებს, რა მოთხოვნებსაც ექვემდებარებიან საჯარო სკოლები. ეს უნდა იყოს სამოქმედო გეგმის ერთ-ერთი ფუნდამენტი. ის რომ კერძო არიან, არ ნიშნავს, რომ განყენებულად უნდა იყვნენ და არ უნდა შეეხოს თუნდაც მკაცრი რეგულაციები, — განაცხადა მინისტრმა.

ქახა კალაძე: არაპირი მიუხედავად სუიციდის პროპაგანდის შესაძლებლობა!

სუიციდის პროპაგანდის შემცველი ყველა წარწერა წაიშლება, ამის შესახებ თბილისის მერმა კახა კალაძემ განაცხადა. „წარწერები წაიშლება და არავის მიეცემა სუიციდის პროპაგანდის შესაძლებლობა და უფლება. ეს არის ძალიან სახიფათო, ძალიან ცუდი და კიდევ ერთხელ მინდა მივმართო ყველა იმ ადამიანს, ვისაც აქვს პროტესტი. პროტესტი გამოხატონ, არანაირი პრობლემა არ არის, არავინ ხელს არ შეუშლის მათ, მაგრამ ნუ გააკეთებენ ისეთ რამეს, რაც სახიფათოა ისევ და ისევ ახალგაზრდობისთვის, ჩვენი შვილებისთვის, მომავალი თაობისთვის. დედაქალაქის მერია იმოქმედებს ისე, როგორც სჭირდება ქვეყანას და ჩვენი ქვეყნის ნათელ მომავალს“, — განაცხადა კახა კალაძემ.

გია პოლსკი: ოპოზიციის მოთხოვნა სისულელეა

პარლამენტის პირველი ვიცე-სპიკერი გია პოლსკი მიიჩნევს რომ ოპოზიციური პარტიების მოთხოვნა შინაგან საქმეთა მინისტრის ვახტანგ გომელაურის თანამდებობიდან გადადგომის თაობაზე სისულელეა. ჟურნალისტებთან საუბარში გია პოლსკიმ 15 წლის მოზარდის გარდაცვალების საქმეზე ისაუბრა და აღნიშნა, რომ ხელისუფლების ოპონენტები ისევ მავნებლურ რეჟიმში არიან, როგორც გუშინ იყვნენ. „მავნებლური რეჟიმი იმას პქვია, რომ უზედუურებისგან რაც შეიძლება მეტი პოლიტიკური დივიდენდი მიიღო. პრობლემას ვხედავ გაუნათლებლობაში, მათ შორის, ვინც თავის თავს პოლიტიკოსს ეძახის, ჟურნალისტს, ექსპერტს. მოუსმინეთ, ხალხი რას ლაპარაკობს, როგორი ურთიერთობა უნდა გქონდეს ახალგაზრდა თაობასთან გარდატეხის პერიოდში. გერმანიაში სამუშაო ადგილების დეფიციტი კი არ არის, სამუშაო ძალის დეფიციტია. ყოველ წელს, გარდამტეხ პერიოდში, რამდენიმე ასეული ახალგაზრდა თავს იკლავს. ეს გლობალური პრობლემაა და მიდგომა, რომ პიროვნება გამოაჭენო და ყველა ცოდვა ჩამოკიდო, ყველაზე ცუდი გზაა, რაც შეიძლება ავირჩიოთ. თუნდაც, იმ სანძრის ჩასაქრობად, რაც ყოველი ჩვენგანის გულშია. სისტემა უნდა შეიქმნას. არ შეიძლება, ამ საკითხს მხოლოდ სასჯელით მივუდგეთ. სკოლის დირექცია თავის თავს დამნაშავედ თვლის და ჩვენ რა უფლება გვაქვს, რომ სკოლასა და პოლიციას შორის ვარჩიოთ, ვინ მტყუან-მართალია? დანაშაულისა და სათანადო დამოკიდებულების დეფიციტის დემონსტრირება ყველგან მოხდა. ეს პატარა საქართველოსთვის პრობლემა არ უნდა იყოს, რომ არა, სპეკულაციური გამონათქვამები“... — აცხადებს პოლსკი. კანონმდებლის თქმით, ისეთი შეგრძნება რჩება, რომ არც ერთ ადამიანს, მჭახე განცხადებების ავტორებს ამ ყველაფერზე გული არ სტკივა და ყველას დივიდენდის მიღება სურს.

საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების 2021-2027 წლების სტრატეგია

საქართველოს მთავრობამ საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების 2021-2027 წლების სტრატეგია და საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების 2021-2023 წლების სამოქმედო გეგმა დაამტკიცა. სტრატეგია შემუშავებულია საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ, სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების ევროპის სამეზობლო პროგრამის (ENPARD) დახმარებით, ყველა შესაბამისი სახელმწიფო უწყების ჩართულობით, გაეროს განვითარების პროგრამასთან (UNDP) და გაეროს

სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციასთან (FAO) აქტიური თანამშრომლობითა და მხარდაჭერით. სტრატეგიის შემუშავების პროცესში უზრუნველყოფილი იყო დაინტერესებულ პირთა ჩართულობა. უკანასკნელი ერთი წლის მანძილზე ჩატარდა რამდენიმე საჯარო განხილვა, მათ შორის რეგიონებშიც. საჯარო განხილვებში მონაწილეობას იღებდნენ პრაქტიკოსი ფერმერები, მეწარმეები, სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის, ბიზნესექტორის, არასამთავრობო ორგანიზაციების და სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლები.

ქართული კერამიკის წარმოება აღორძინდება

„ქართული წარმოების კერამიკული ნაწარმი არის ძალიან პერსპექტიული და ჩვენ ამ დარგს განსაკუთრებით დავესმარებთ“ — ამის შესახებ ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრმა ნათია თურნავამ მთავრობის სხდომის დასრულების შემდეგ მედიასთან საუბრისას განაცხადა. მინისტრის ინფორმაციით, სახელმწიფო პროგრამას „ანარმოვ საქართველოში“ აქამდე არსებულ პრიორიტეტულ მიმართულებებს რამდენიმე ახალი მიმართულება დაემატა, მათ შორის კერამიკის წარმოება. „ანარმოვ საქართველოში“ ფარგლებში მიკრო და მცირე ბიზნესის ხელშეწყობის კომპონენტის მიმართულებით 2015-2018 წლებში მხარდაჭერილია 6,212 პროექტი, თანადაფინანსების სახით გაიცა 46,9 მლნ. ლარზე მეტი, ხოლო დაფინანსებული პროექტების ჯამური საინვესტიციო მოცულობა 61 მლნ ლარზე მეტია, სადაც ჯამში დაფინანსებულია 9,384 ბენეფიციარი.

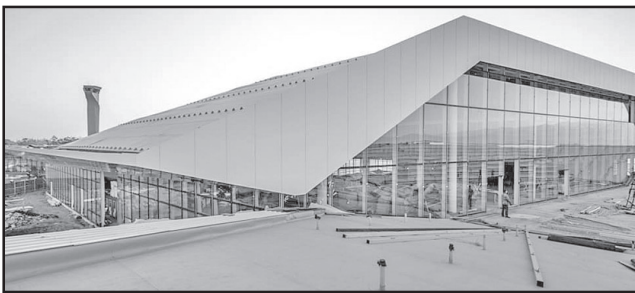
88 განვითარებითი აუქციონი გამოცხადდა

მთავრობის პროექტის — „100 საინვესტიციო შეთავაზება ბიზნესს“ ფარგლებში, 88 განვითარებითი აუქციონი გამოცხადდა. საუბარია ობიექტებზე, რომლებსაც ამ ეტაპზე, მყიდველი არ გამოუჩნდა. განვითარებითი აუქციონებზე განაცხადების მიღება 8 იანვარს დასრულდება. საპრივატიზებო ობიექტები

ბიზნესს მთავრობამ 29 ნოემბერს შესთავაზა. მას შემდეგ 26 ობიექტი გაიყიდა და სახელმწიფომ დაახლოებით 41 მილიონი ლარის მობილიზება შეძლო. გაყიდულ ობიექტებს შორის არის მესტიაში, პრეზიდენტის ყოფილი რეზიდენცია — 7.51 მილიონი ლარი, ბახმაროში მდებარე მი-

ნის ნაკვეთები და შენობა-ნაგებობები — 2 538 000 ლარი, თბილისში, ხოშარაულის ქუჩაზე არსებული მიწის ნაკვეთები და შენობა-ნაგებობები — 10 005 000 ლარი. ქონების ეროვნულ სააგენტოში ამბობენ, რომ საპრივატიზებო სიას ეტაპობრივად ახალი ობიექტებიც დაემატება.

ქუთაისის აეროპორტში ახალი სამგზავრო ტერმინალი მოწესრიგდა

ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტში ახალი სამგზავრო ტერმინალის ფასადისა და შიდა ტიხრების მოწყობის ძირითადი სამუშაოები დასრულდა. ასევე დასრულებულია სახურავის მოწყობა. ამ

ეტაპზე, მიმდინარეობს ე.წ. მწვანე გადახურვის სამუშაოები და ღია ვერანდის მოწყობა. „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანების“ ინფორმაციით, პარალელურად სამშენებლო სამუშაოების მესამე ეტაპი ხორციელდება, რაც საინჟინრო-კომუნიკაციების მოწყობას გულისხმობს. ამის შემდეგ ტერმინალი სპეციალური დანადგარებითა და გათბობა-გაგრილების სისტემით აღიჭურვება.

უახლოეს მომავალში დაიწყება შიდა სარემონტო სამუშაოები და გარე ლანდშაფტის მოწყობა. ახალი სამგზავრო ტერმინალის მშენებლობის დასრულების შემდეგ აეროპორტს შიდა გასასვლელი (Gate) ექნება და საათში 1200 მგზავრის შეუფერხებლად გატარებას შეძლებს, შესაბამისად აეროპორტის გამტარუნარიანობა ოთხჯერ გაიზრდება.

წინასაახალწლოდ ხე-მცენარეების მოპოვებაზე კონტროლი მკაცრდება

გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი, წინასაახალწლოდ, ხე-მცენარეების მოპოვებაზე, ტრანსპორტირებასა და რეალიზაციაზე კონტროლს, საქართველოს მასშტაბით, განსაკუთრებულად იმ რეგიონებში, სადაც წინვოვანი ტყეებია, 24-საათიან რეჟიმში განახორციელებს.

უნწყების ინფორმაციით, წინვოვანების კანონიერად მოსაპოვებლად, რამდენიმე გზა არსებობს. წინვოვანი ხე-მცენარეების კანონიერად მოპოვება და რეალიზაცია დასაშვებია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ის მოპოვებულია სანერგეებში (მათ შორის, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ „ველური ბუნების სააგენტოს“ სანერგეში), პლანტაციებში, საკარმიდამო ნაკვეთებში ან იმპორტირებულია. ასეთ შემთხვევაში, რეალიზატორმა უნდა წარმოადგინოს ხე-მცენარის კანონიერად ფლობის დამადასტურებელი სათანადო დოკუმენტი. თუ წინვოვანი მცენარე მოპოვებულია კერძო საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთზე ან ხელოვნურად გაშენებულ სანერგეში,

მცენარეების ტრანსპორტირებისთვის სავალდებულოა მათი ადგილწარმოშობის ცნობა, რომელსაც გასცემს ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის გამგეობა.

ამორ-ქალები საკრებულოში

გამოიკვეთა: რაკი ბრძოლის გენერალური ხაზი ჩაფიქრებულ შედეგს არ იძლევა, საჭიროა მისი პატარ-პატარა გადახვევებით დატვირთვა, რათა საშინი სიცარიელე ამოიფოს და ღრინცელი არ შეწყდეს.

სამშაბათს სწორედ ერთი ასეთი გადახვევა მოეწყო. უცებ აღმოჩნდა, რომ თურმე ქვეყნის ცხოვრებაში მთავარი ის არის, თუ რა თქვა თბილისის საკრებულოს წევრმა ერეკლე კუხიანიძემ ექიმ ვაჟა გაფრინდაშვილზე.

ყოველგვარი გაუგებრობის თავიდან ასაცილებლად ახლავე ვიტყვი, რომ, რაც კუხიანიძემ ექიმ გაფრინდაშვილს და მის ოჯახს დააბრალა (პროვოკატორობა), უსინდისობა, უზნეობა და მართლაც პროვოკატორობაა, ოღონდ თვით კუხიანიძის მხრიდან და პატრონი რომ იყოს, ენა უნდა ამოაგლიჯო.

მთავარი ის არის, რომ ეს სკანდალური ამბავი – ვინმე ტუტუცი კაცის ტუტუციური განცხადება პირდაპირ შუბლზე დაინერეს ნაცებმა და ორი გააფთრებული მდედრის „პოლიციის დიდი რეფორმატორის“ ხატია დეკანოიძის და ხმაურიან ამბებში „ესეგდა გატოვი“ ელენე ხოშტარას თაოსნობით თბილისის საკრებულოს „მიუხტნე და თავს დააქციე ბანია“. ტელევიზიებზე მეტი რა უნდოდათ, „ცხელ ადგილში“ მთელი ლაშქარი გაგზავნეს

ჟურნალისტ-ოპერატორებისა და ისეთი ამბავი ააგრიალეს, თქვენი მოწონებული – მთელი გუშინდელი დღე საშინელი ღრინცელი ისმოდა ტელესივრცეში, თითქოს სხვა უფრო მნიშვნელოვანი საქართველოში არაფერი ხდებოდეს...

საკრებულოში გამოქვეყნებული იქაური დამფრთხალი მუშაკების მთავარი ინვეზიტორები ქალბატონები ხატია და ელენე მრისხანე შეკითხვებს მუჭით აქეთ-იქით ისროდნენ და ჩვენი უკუღმართი ცხოვრების მთავარი დამნაშავეს, ამ კუხიანიძის ზღარბზე დასმას მოგანდომებდნენ.

პირველი, რაც აინტერესებდათ შემოჭრილ ამორძალებს და მათ თანხლებს ვიკინგებს, ეს იყო: როდის გააგდებთ საკრებულოდან ჩათლას კუხიანიძეს.

ძალიან ტკბილად აუხსნეს, ჩვენ შეგვიძლია თანამდებობიდან გავათავისუფლოთ ის კაცი, მაგრამ არავითარი უფლება არ გვაქვს საკრებულოდან გავაგდოთ, კანონია ასეთი.

მაგრამ გაგიგონიათ? როგორც ყველა ტვინგადაბრუნებული მაშიდა მიშა სააკაშვილის წარდგინებიდან ვიცით, ხატია დეკანოიძე არის მოღვაწე, რომელმაც მოძვე უკრაინას პოლიცია შეუქმნა, სავარაუდოდ, სამართალდამცავი ორგანოების კანონმდებლობით ერთ, მაგრამ თბილისის საკრებულოს ხელმძღვანელებს დიდი

დრო და მონდომება დასჭირდათ, რათა ამ თურმე ჭკუით გაძეგილი ქალბატონისთვის შეემეცნებინათ, რომ არჩევითი ორგანოს წევრის გათავისუფლება ასე დალი ჰასანივით მიხტომით არ წყდება (მეორე დღეს საკრებულოს უმრავლესობამ თავისი რიგებიდან გარიცხა ერეკლე კუხიანიძე, ანუ გააკეთა უმალდესი, რის უფლებაც ჰქონდა)...

ახლა ერთ-ორი სიტყვა საკრებულოს ოპოზიციონერ წევრ ლევან ხაბეიშვილზეც უნდა ითქვას, ხატია და ელენესი არ იყოს, ისიც მძლავრად აწევბოდა რქებით, ოღონდ – გარეთ ქუჩაში. სადღაც კიბე იშოვა და ჩაკეტო საკრებულოში ფანჯრიდან მოინდომა შესვლა, აცინა და ალადავა ხალხი. ერთი სიტყვით, შიგნიდან თუ გარედან მორუზრუზე ოპოზიციამ ის სამუშაო დღე გულუხვად ჩაშალა თბილისის საკრებულოში, ოღონდ არ ვიცო, რა სანქცია არსებობს ამისთვის.

დაბოლოს, გუშინ „ტვ პირველის“ და ინგა გრიგოლიას გულაჩუყებული ჩანოდეებით ერთობ გახშიანდა ფრაზა „ამ ცხოვრების დედაც!“, რომელიც ტრაგიკულად დაღუპულ 15 წლის ლუკა სირაძეს ეკუთვნის, რომელსაც გულმხურვალედ დასტირის მთელი საქართველო.

ერთი სიტყვით, მართლაც ამ ოპოზიციის, ამ ცხოვრების დედაც!..

ალექო ასლანიშვილი

ვლადიმერ პუტინი უარყოფს!

„მიმდინარეობს საუბარი ჩეჩნეთის გავლით საქართველოსკენ გზის მშენებლობაზე. ეს მოაგვარებდა სტრატეგიულ საკითხებს. რას ფიქრობთ ამზე და რამდენად მომგებიანი გგონიათ როგორც რუსეთისთვის, ისე საქართველოსთვის“, – მიმართა ჟურნალისტმა პუტინს. როგორც რუსეთის პრეზიდენტმა აღნიშნა, გზის მშენებლობა კარგი იდეაა და მისი განხორციელებაც შესაძლებელია.

„ნამდვილად არის პრობლემა საქართველოსთან კომუნიკაციაში, განსაკუთრებით ზამთარში, როდესაც ყველაფერი თოვლითაა დაფარული. რაც თქვენ თქვით, კარგი იდეაა, მაგრამ ეს ტრანსპორტის სამინისტროს პრაქტიკულ პროექტებში არ არის. თუმცა ვიმეორებ, ამ იდეის შესახებ ცნობილია და პრინციპში, ის განხორციელებადია“, – აღნიშნა რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა.

საქართველოსთვის უსხვილესი საექსპორტო ქვეყანა რუსეთია, ხოლო უსხვილესი იმპორტიორი – თურქეთი

საქართველოდან 2019 წლის იანვარ-ნოემბერში ყველაზე მეტი ექსპორტი რუსეთში განხორციელდა.

საქსტატის წინასწარი ინფორმაციით, ათი უმსხვილესი საექსპორტო ქვეყნის წილმა საქართველოს მთლიან ექსპორტში 72.9 პროცენტი შეადგინა. უმსხვილესი საექსპორტო სამეული შემდეგნაირად ჩამოყალიბდა: რუსეთი (454.0 მლნ. აშშ დოლარი), აზერბაიჯანი (444.6 მლნ. აშშ დოლარი) და სომხეთი (353.9 მლნ. აშშ დოლარი).

ამასთან, წინასწარი მონაცემებით, იანვარ-ნოემბერში ათი უმსხვილესი იმპორტიორი პარტნიორი ქვეყნის წილმა საქართველოს მთლიან იმპორტში 65.8 პროცენტი შეადგინა. პირველ სამეულში შედის: თურქეთი (1 448.6 მლნ. აშშ დოლარი), რუსეთი (868.0 მლნ. აშშ დოლარი) და ჩინეთი (785.3 მლნ. აშშ დოლარი).

2019 წლის იანვარ-ნოემბერში ათი უმსხვილესი საექსპორტო პარტნიორი ქვეყნის წილმა საქართველოს მთლიან საგარეო სავაჭრო ბრუნვაში 66.8 პროცენტი შეადგინა. ქვეყნის უმსხვილესი საექსპორტო პარტნიორები არიან თურქეთი (1 633.1 მლნ. აშშ დოლარი), რუსეთი (1322.0 მლნ. აშშ დოლარი) და ჩინეთი (982.4 მლნ. აშშ დოლარი).

საარსებო მინიმუმი უნდა გაორგავდეს!

2019 წლის ნოემბერში, წინა თვესთან შედარებით, საარსებო მინიმუმი 2.7 ლარით გაიზარდა. ნოემბერში შრომისუნარიანი ასაკის მამაკაცის საარსებო მინიმუმი 195.6 ლარს შეადგენდა მაშინ, როცა ოქტომბერში ეს მაჩვენებელი 192.9 ლარი იყო. მაჩვენებელი თანდათან უახლოვდება 200-ლარიან ზღვარს, მაგრამ სპეციალისტები მის გაორმაგებას ითხოვენ. ტოტალური სიღვირის პირობებში, სრულიად შეუძლებელია ადამიანმა ამ თანხით 2 კვირაზე მეტხანს თავი გაიტანოს.

„საქსტატის“ მონაცემებით, ოქტომბერთან შედარებით, ნოემბერში 2.5 ლარით გაიზარდა საშუალო მომხმარებლის საარსებო მინიმუმი და 173.3 ლარი შეადგინა, 4,6 ლარით გაიზარდა საშუალო ოჯახის საარსებო მინიმუმიც და 328.1 ლარი გახდა. აღსანიშნავია, რომ საშუალო ოჯახის საარსებო მინიმუმი 2018 წლის ნოემბრის მონაცემთან შედარებით, 35.6 ლარით არის გაზრდილი.

სტატისტიკოს სოსო არჩვაძის თქმით, საარსებო მინიმუმის 195 ლარამდე ზრდა არ ნიშნავს იმას, რომ იგი ასახავს იმ საშუალო ეროვნული ხარჯების რეალურ ეროვნული ხარჯების, რომელიც საჭიროა ერთი თვის მანძილზე შრომისუნარიანი მამაკაცის აუცილებელი ხარჯების დასაფარად. მიუხედავად იმისა, რომ საარსებო მინიმუმი იზრდება, იგი რეალურად აღარ არის საკმარისი ადამიანის მინიმალური მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

„ფაქტობრივად, ახლანდელი საარსებო მინიმუმი სიღატაკის ზღვრის ქვედა, ძალიან დაბალი დონის მაჩვენებელია და არასწორ იმპულსებს უგზავნის ხელისუფლებას, მედიას, საზოგადოებას და ა.შ. ჩვენ ეს მაჩვენებელი კი არ უნდა უარყოფთ, არამედ მისი შინაარსი თან-

დათან უნდა დავეუახლოვოთ სიღარიბის ზღვრის თვისობრივ შინაარსს.

დღეს საარსებო მინიმუმში 70% უკავია სურსათს და 30%-ს ყველა დანარჩენ ხარჯს. ეს არის ნონსენსი, როგორ შეიძლება 70% იყოს სურსათი, მაშინ როდესაც უკიდურესი ღარიბი მოსახლეობის სურსათის ხარჯები არ აღემატება 45-50%-ს. ეს ისტორიულად შემოგვრჩა 1990-იანი წლებიდან და დღემდე არ შეუცვლიათ. 4-5-ჯერ შეიცვალა კონსტიტუცია, საგადასახადო კოდექსი, აბსოლუტურად სხვა ფასეულობებზე ავიღეთ ორიენტაცია და ეს 70%-30%-ზე თანაფარდობა ისევ ძალაშია... უხერხულია... ახალ ვითარებაში ვცხოვრობთ, ეკონომიკური შესაძლებლობები საზოგადოებას გაეზარდა და ჩვენ კიდევ 1995 წლის თანაფარდობით ვსაზღვრავთ საარსებო მინიმუმს. 70% უნდა ჩამოვიყვანოთ სულ მცირე 50%-ზე“, – განუცხადა „ბიზნეს მედიას“ არჩვაძემ.

მან ასევე სურსათის კომპონენტში ცხოველური წარმომავლობის კალორიების რაოდენობის ზრდის მნიშვნელობასაც გაუსვა ხაზი.

„სურსათში დამახინჯებულია და დარღვეულია ცილების, ცხიმების და ნახშირწყლების კომპოზიცია. ცხოველური წარმომავლობის კალორიების რაოდენობა არის ძალიან დაბალი და უნდა გაიზარდოს. ეს მოგვცემს იმას, რომ ერთი კალორიის ღირებულება 5-6-ჯერ და მეტ-ჯერაც უფრო ძვირია, ვიდრე მცენარეული წარმომავლობის პროდუქციის კალორიების რაოდენობა. რომ ავიღოთ, მაგალითად, საქონლის ხორცი, დაახლოებით 15-ჯერ უფრო ძვირი ჯდება 1000 კილოკალორიის მიღება, ვიდრე პურიდან. ანუ შეგვიძლია პურზე გადავიყვანოთ და ღირებულება შევამციროთ, მაგრამ ეს იქნება დარღვევა.“

ამიტომ სასურსათო კალათის დაბალანსება უნდა მოხდეს, რაც გამოიწვევს ღირებულების გაზრდას. ამგვარად, ორნახტომიანი სვლა უნდა გაგვეკეთოთ: გავზარდოთ სასურსათო კალათაში ცხოველური წარმომავლობის პროდუქციის რაოდენობა, რათა აქედან მიღებული კალორიების რაოდენობა იყოს დაახლოებით 50-60% და მეორე – სურსათის გაძვირებულ კალათას დავეთვმოთ არა 70%, არამედ 50%. შედეგად ახლანდელი მაჩვენებელი – 195 ლარი, სულ მცირე, უნდა გაორმაგდეს, დაახლოებით 390-400 ლარის ფარგლებში. ეს იქნება შედარებით რეალური მაჩვენებელი“, – განმარტა სოსო არჩვაძემ.

„საარსებო მინიმუმის გაანგარიშების წესის შესახებ“ საქართველოს კანონის მიხედვით, ის ერთგვარი სოციალური ორიენტირია მოქალაქეთა ნაკლებადუზრუნველყოფილი ნაწილის განსაზღვრისა და მიზნობრივი სოციალური პოლიტიკის გატარებისათვის. სწორედ ამ მაჩვენებლის მიხედვით განისაზღვრება ხელფასების, პენსიების, სტიპენდიების, შემწეობებისა და სხვა სოციალური გასაცემების მინიმალური ოდენობა.

საარსებო მინიმუმის ფორმირებას საფუძვლად უდევს შრომისუნარიანი კაცის სასურსათო კალათა, რომელიც 40 დასახელების პროდუქტს მოიცავს და ჯამში 2300 კილოკალორიას შეადგენს.

გამა დანელია

© წერილი ყველას გასაგონად პროფესიონალთა გუნდი

გიგა ფარფალია (მარცხნიდან),
ეკა ზოდელავა, ლექსო ლავილაძე

მკურნალი, ექიმი, დასტაქარი – ეს ის პროფესიაა სხვისი ტკივილის გათავისებასა და პაციენტი-სადმი გულისხმიერებასთან რომ ასოცირდება. ექიმი დიდი იმედია არა მარტო ავადმყოფისთვის, არამედ მისი პატრონისთვისაც. ამიტომაც ჯანმრთელობის დაცვის მუშაკები არა მხოლოდ მკურნალობენ, არამედ თავიანთი ჯადოსნური სიტყვითაც ამხნევენ. თუ თვალს გადავავლებთ ჩვენს დროებას, შეიძლება, ბევრი ასეთი მკურნალი აღმოვაჩინოთ, მაგრამ მე დღეს მადლიერებით მინდა მოვისხელო კავკასიის მედიცინის ცენტრის (ყოფილი „ლექკომ-ბინატი“) მედპერსონალი, რომელთა კეთილსინდისიერი პროფესიული საქმიანობა მისაბამია და მინდა, ყველასთვის გადამდები იყოს.

მოულოდნელად დამჭირდა ქირურგიული ჩარევა, ცოტას ვღელავდი, მაგრამ ... ოპერაცია გამიკეთა სამსახურის ხელმძღვანელმა ლექსო ლავილაძემ, რომელსაც ეხმარებოდა ქირურგი გიგა ფარფალია. ოპერაცია ჩატარდა უმაღლეს დონეზე და მესამე დღეს გამომწერეს საავადმყოფოდან. ეს მათთან ერთად ამ ცენტრის შესანიშნავი მედპერსონალის დამსახურება იყო, მაგრამ არ შემიძლია, არ გამოვყო ბატონი ლექსო, ეს გამორჩეული პიროვნება, თავის საქმეზე უზომოდ შეყვარებული, მუდამ ახლის ძიებაში მყოფი და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მზრუნველი. ასევე არ შემიძლია, უდიდესი მადლიერება არ გამოვხატო მთელი კოლექტივის მაღალი პროფესიონალიზმის წინაშე და გულწრფელი მადლობა არ ვუთხრა გიგა ფარფალიას, ეკატერინე ზოდელავას, გიორგი ხვადაიანს, სოსო დარსალიას, ეკატერინე დაუშვილს.

კიდევ ერთხელ და მრავალგზის მადლობა თქვენ გამოჩენილი ყურადღებისათვის. დარწმუნებული ვარ, რომ ჩემს მადლობას შემოურთდება ძალზე ბევრი მადლიერი პაციენტი, რომლებმაც მიიღეს თქვენი კოლექტივის საუკეთესო მომსახურება.

ქალბატონებო და ბატონებო, მინდა, წინსწრებით მოგილოცოთ დამდეგი შობა-ახალი წელი და გისურვოთ შემდგომი წარმატებები.

მინდა, გაუმრავლდეს ჩვენს ქვეყანას კავკასიის სამედიცინო ცენტრის თქვენებრ ღირსეული თეთრხალათიანები.

ჯემალ გაგელია,
სამართლის დოქტორი, პროფესორი

წერილის დაწერამდე ბევრი ვიფიქრე, დამენერა თუ არა ეს წერილი. ქვეყანა არეულია, ხალხი სულიერ თუ სოციალურ შიმშილს განიცდის, პრესაში არასასურველი, არასასიამოვნო წერილები იბეჭდება, ასევე არასასიამოვნო ამბები გვესმის ტელევიზორებიდან, მაგრამ ამის უთქმელობაც არ შეიძლება.

რამოდენიმე თვის წინათ სასწრაფო დახმარების ბრიგადამ გადამიყვანა საავადმყოფოში (შეგნებულად არ ვასახელებ), სადაც მიმღებ-შივე ვიგრძენი მათ მიერ არაჯანსაღი დამოკიდებულება არამარტო ჩემ მიმართ. იქ გატარებული სამი დღე ჯოჯოხეთად გადამექცა მედპერსონალის უდიდესი დამოკიდებულების გამო.

ჩემი ჯანმრთელობის გამოისობით ხშირად კონსულტაციები მიწევს სხვადასხვა დარგის ექიმებთან. საზოგადოებას მინდა, გავაცნო და პატივისცემით მოვისხელო ნიჭიერებით, სიყვარულითა და გულისხმიერებით გამორჩეული ექიმები, ბატონები: ავთანდილ მეგრელაძე, მამუკა ბოკუჩავა, დავით ვაშაძე, ლექსო ლავილაძე, ელგუჯა

წინასწასწავლად მადლობა

არდია, ზვიად ხოშტარია, მამა-შვილი ჯონი და დავით გუნიები, მირიან ჩხაიძე, სორთმან ჯაფარიძე; ქალბატონები: ლალი მახათაძე, თამარა ებანოიძე, სოფო ფუტურაძე, ხათუნა ბერინაშვილი, ნინო ჯიმშელაძე, ლაურა კალიჩენკო, ირინა მაღაზონია, ეკა დადუნაშვილი, უფალმა გვიმრავლოს ასეთი ექიმები, ასეთი მამულიშვილები.

ამ წერილის მიზანია არა სიძულვილი შემოთავაზებული საავადმყოფოს მედპერსონალისა, არამედ შესაბამისი ზემოქმედების გამოხატულება, გულთან მიტანა ავადმყოფ ადამიანთა მდგომარეობისა და სათანადო ზომების მიღება მათ მიმართ.

უნდა გვახსოვდეს, არავინ ვართ დაზღვეული არასასურველი შემთხვევებისგან (ღმერთმა ყველა დაიფაროს), აბა, წარმოიდგინოთ თა-

ვიანთი დედა, მამა, შვილი, შვილიშვილი, და-ძმა და როცა ინვესტირებ (უფალმა ყველა დაიფაროს განსაცდელისგან), მაშინ ჩასწვდებიან, თუ როდენ დიდი გულისტკივილია ჩაქსოვილი ამ წერილში და არა სიძულვილი (ღმერთმა მაშოროს).

გვახსოვდეს!!! ყველას მოგვინებს წარდგომა უფალთან.

გვეშინოდეს!!! „დიდ და საშინელ არს უფლის სამსჯავრო, სადაც თითოეულ ჩვენგანს ჩვენივე სიტყვითა და საქმით განგვსჯიან“.

მშვიდობიან მარხვასა და ბედნიერ დამდეგ შობა-ახალ წელს გისურვებთ თქვენ და სრულიად საქართველოს!

ნანული (ნანა) გუნია,
პედაგოგიკის მეცნიერებათა დოქტორი,
აბაშის საპატიო მოქალაქე.

ჯანდაცვის სამინისტრომ უკან დაიხია

კლინიკების პრობლემას შედეგი გამოიღო!

ჯანდაცვის სამინისტრო დათმობაზე მიდის. სკანდალურ 520-ე დადგენილებასთან დაკავშირებით შეიკრიბება საბჭო და დოკუმენტში ცვლილებები შევა. დეტალები ოთხშაბათისთვის დაზუსტდება. მცირედი ინფორმაცია მაინც ცნობილი ხდება. დეფიბრილატორის გამოყენება ფაქტური დანახარჯის მიხედვით ანაზღაურდება, ხოლო განსაკუთრებით მძიმე მდგომარეობის შემთხვევაში განფასება თავიდან მოხდება.

ჯანდაცვის მინისტრის მოადგილე **თამარ ბაგუნია** სამინისტროს პოზიციას ადისტურებს.

– ჩვენ მივიღეთ გადაწყვეტილება დეფიბრილატორთან დაკავშირებით, რაზეც დიდი მღელვარება იყო – დეფიბრილატორის გამოყენება ანაზღაურდება ფაქტური დანახარჯის მიხედვით. ასევე მიმდინარეობს რთული, განსაკუთრებით კრიტიკული მდგომარეობის ცალკე განფასებისთვის მსჯელობა. განსაკუთრებით მძიმე მდგომარეობები, რაც არის იშვიათი, თუმცა მათი ფინანსური ზეგავლენა მაღალია, ამ შემთხვევებზეც გაკეთდება განფასება, – განაცხადა თამარ გაბუნიამ.

რამდენიმე დღის წინ, 26 სამედიცინო დაწესებულების და დარგობრივი ასოციაციების მოთხოვნის მიუხედავად, ჯანდაცვის სამინისტრომ უარი განაცხადა მთავრობის № 520 დადგენილების 6 თვით გადავადებაზე, რომლებიც ძალაში 21 ნოემბრიდან შევიდა. რეფორმის მიზანი იყო კლინიკებს შორის ფასების გათანაბრება, თუმცა სამედიცინო სფეროს წარმომადგენლები აცხადებენ, რომ კატასტროფულად შემცირდა ტარიფები საქართველოში ისეთ ყველაზე უფრო განვითარებულ მაღალტექნოლოგიურ და მნიშვნელოვან სამედიცინო მიმართულებებზე, როგორიცაა რენიმაციული მომსახურება, კარდიოლოგია, კარდიოქირურგია, არითმოლოგია, ნევროლოგია და ა.შ. ჰოსპიტალურ სექტორში აცხადებენ, რომ დადგენილებით განსაზღვრული ტარიფები არის სამედიცინო

მომსახურების თვითღირებულებაზე გაცილებით ნაკლები.

„კავკასიის უნივერსიტეტის“ ჯანდაცვის მენეჯმენტის სკოლის დეკანი **ვატო სურგულაძე** მიიჩნევს, რომ კარგია, თუკი ჯანდაცვის სამინისტრო რაიმე დათმობაზე მიდის, თუმცა ეს საჭირო არ უნდა გამხდარიყო, რადგან მსგავსი ცვლილების მიღებამდე კონსულტაციები უნდა გამართულიყო.

„ძალიან გამიხარდება, თუ რაღაცა დათმობაზე მოდიან, მაგრამ დათმობაზე კი არ უნდა მოდიოდნენ, წინასწარ უნდა გაეთვალისწინებინათ და შეხვედროდნენ კლინიკებს. 520-ე დადგენილებასთან დაკავშირებით ასეთი რამ მოხდა – გვაქვს ამდენი ფული, კეთდება ამდენი ოპერაცია, გაყვეს, მიიღეს რიცხვი და შესაბამისი კალკულაცია მიუსადაგეს მიღებულ რიცხვს. პრობლემა არის ის, რომ თანხა არ არის ბიუჯეტში და ეს როგორმე უნდა გამოესწორობინათ, სხვა მიზანს 520-ე დადგენილებაში ვერაფერს ვერ ვხედავ. რეფორმა კეთდება სხვაანაირად, ეს უნდა იყოს სისტემური მიდგომა. არ შეიძლება, ჩვენ ვისაუბროთ მხოლოდ კარდიოქირურგიაზე, ეს უნდა იყოს პირველადი ჯანდაცვა, საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, ონკოლოგიური პრობლემა, ფსიქიატრიული და ა.შ. ასე უნდა იწყებოდეს ეს ყველაფერი და არა, მოდი, დღეს ამას შევასწორებ, ხვალ – იმას. ეს არის ძალიან სერიოზული პროცესი და სჭირდება კონსულტაციები“, – განაცხადა სურგულაძემ.

მისივე შეფასებით, თუკი 520-ე დადგენილების ამოქმედება არ შეჩერდება, ბაზარზე ძალიან დაბალი მომსახურება დარჩება.

პარლამენტის დამოუკიდებელ დეპუტატ **ლევან კობერიძეს** კი ეიმედება, რომ სამინისტროს ეყოფა კეთილგონიერება, სიჯიუტე არ გამოიჩინოს და შეცვალოს თავისი გადანაწილებები. მისივე აზრით, ამის წინაპირობები არსებობს.

ეკა გაბრძაძე

საფრთხილო სიხივე

ცნობილი ამინდი, შესაძლოა, გულის შეტევის მიზეზი გახდეს.

მოხალისეთა ჯგუფის სამედიცინო მონაცემთა შესწავლის შემდეგ, შევდგა მეცნიერებმა დაადგინეს, რომ წლის ცივ დროში ინფარქტებისა და ინსულტების რიცხოვნობა მატულობს, თბილი ამინდების დროს კი იკლებს.

ამ გარემოებას მკვლევარები იმით ხსნიან, რომ სიცხეში სისხლძარღვები ვიწროვდება, რასაც არტერიული წნევის მატება მოჰყვება.

ფხვები რომ არ გაუიწეოდათ

წელიწადის ცივ დროში, უმეტესობა ჩვენგანს, თბილი ფეხსაცმლისა და წინდების მიუხედავად, ფეხები გვეყინება. არადა, ამ გასაჭირისგან თავის არიდება... სისხლძარღვების ვარჯიშით შეიძლება.

საამისოდ კი საჭიროა უხეში პირსახოცით, ან ჯაგრისით ფეხების მასაჟი. გარდა ამისა, სულაც შეგიძლიათ, ფეხის ტერფები ხელებით ინტენსიურად დაიზილოთ.

კიდევ ერთი ხერხია გაკაუების პროცედურა. განსაკუთრებით ეფექტიანია კონტრასტული შხაპი, ან ფეხების აბაზანა. ოღონდ გახსოვდეთ, რომ ამის გაკეთება სისხლძარღვების ვარიკოზული გაფართოების დროს არ შეიძლება.

წონა და... გრიპი

ზრდასრულ ადამიანებს, რომლებიც ჭარბ წონას, ანდა, პირიქით, სხეულის მასის დეფიციტს უჩივიან, ვირუსული ინფექციებისა თუ გრიპის შემდგომი გართულებების რისკი უფრო მაღალი აქვთ, ვიდრე ნორმალური აღნაგობის ადამიანებს.

ცნობილია, რომ ხანდაზმულობა და ქრონიკულ დაავადებათა არსებობა გრიპის შემდგომი გართუ-

ლებების გაჩენის რისკს საგრძნობლად ზრდის. ცოტა ხნის წინათ ამ ორ ფაქტორს კიდევ სხეულის მასის ფაქტორიც დაემატა. აღმოჩნდა, რომ ნორმალური ზონიდან ორივე მხარეს გადახრა ბევრად ზრდის ავადმყოფობის შედეგად გართულებების წარმოშობას, თანაც ამ პროცესზე ქრონიკულ დაავადებათა არსებობა რაიმე განმსაზღვრელ როლს არ ასრულებს.

თუ ყელი აგბჰივდათ

ზამთარში ხშირად ყელი გაცივდება ხოლმე, რასაც შეიძლება, გაციების საწინააღმდეგო ხალხური მეთოდით მოვერიოთ.

დაწყებით რამდენიმე კბილი ნორი, ჭიქაში მოათავსეთ და 5 წუთის განმავლობაში ჯერ პირით, შემდეგ კი ცხვირით ისუნთქეთ. ეს არამარტო ყელის ტკივილისგან, არამედ ეპიდემიების დროს გაციებისგანაც დაგიცავთ.

უმრსპაშიფნული აზრის ნათება

მამო ქეღუნი

სტალინთან სტუმრად იყო ჩინეთის სახალხო რეს-პუბლიკის ლიდერი მამო ქეღუნი. მასპინძელმა მას წა-რუდგინა კინომსახიობი ბორის ანდრეევი, რომელიც მთავარ როლს ასრულებდა ფილმში „ბერლინის დაცემა“, თან წარმოთქვა: — აი, ეს გახლავთ მსახიობი ბორის ან-დრეევი. ჩვენ ორმა ერთად ავიღეთ ქალაქი ბერლინი! ამის შესახებ ხშირად ჰყვებოდა იმხანად ძალზე ცნობილი რომანის „თეთრი არყის ხის“ ავტორი მწე-რალი მიხაილ ბუბენოვი.

ამავე ვიზიტის დროს მამო ქეღუნმა სტალინს სთხოვა, ნება მიეცა, რუსეთის შორეულ აღმოსავლეთის ტერი-ტორიაზე 20 მილიონი ჩინელი ჩავსახლებინა.

— მე ჩემი 200 მილიონიც მყოფნის! — მიუგო თურ-მე სტალინმა.

პოლიკარპოვი

პარტიული აპარატის მუშაკს პოლიკარპოვს აუწყეს, რომ მისი დანიშვნა სურდათ მწერალთა კავ-შირის პასუხისმგებელი მდივნის თანამდებობაზე. იგი ძალზე შეწუხდა და ყველას ეხვეწებოდა, მისთვის ეს თანამდებობა თავიდან აეცილებინათ. ამას ასე ხსნიდა: მიჩვეული ვარ ნორმალურ და ჩვეულებრივ ადამია-ნებთან მუშაობას, მწერლები კი მსმელი ხალხია და თან არავის ემორჩილებიანო.

როდესაც სტალინს ეს ამბავი მოახსენეს, მან გა-ნაცხადა: თუ შეიძლება, ამხანაგ პოლიკარპოვს გადა-ეცით, რომ მე სხვანაირი მწერლები არ მყვანანო!

ირაკლი ანდრონიკოვი

ირაკლი ანდრონიკოვი შეუდარებელ იმიტატორად ითვლებოდა. იგი უზადოდ ბაძავდა მრავალ ცნობილ ადა-მიანს და ამით მთელი საბჭოთა კავშირი იცნობდა.

იმის ასეთ მაღალ ოსტატობას სტალინმაც მოჰკრა ყური და ერთ-ერთი შეხვედრის დროს თანამემამუ-ლეს სთხოვა, ჩემი იმიტაციაც წარმოადგინეო.

— ამხანაგო სტალინ! თქვენს მიზაძვას ვერ ვებედავ, — წარმოთქვა ანდრონიკოვმა და მაშინვე ხელის და არარ-სებული ჩიბუხის მოძრაობით უდიდესი სრულყოფილე-ბით წარმოადგინა სტალინი, რითიც ყველა განაცვიფრა.

არტისტი და ხალხი

სტალინი საოპერო სპექტაკლს ესწრებოდა. ერთ-ერთ პარტიას ასრულებდა სახალხო არტისტი ბოლ-შაკოვი, რომლის შესრულებაც დიდი სრულყოფილე-ბით არ გამოირჩეოდა.

— მთავარი როლის შემსრულებელი ბოლშაკოვი საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტია, არა?

— დიახ, ამხანაგო სტალინ! — უპასუხეს.

— რა გულუხვი ყოფილა ჩვენი ხალხი! — შენიშნა მთავრობის მეთაურმა.

პრემიები

მწერალი ვერა პანოვა თავისი ახალი რომანისთ-ვის მესამეჯერ წარადგინეს სტალინურ პრემიაზე. მას შემდეგ, რაც პირველი ორი რომანის გამო ერთმანე-თის მიყოლებით პირველი და მეორე ხარისხის პრე-მიები დამსახურებულად მიანიჭეს.. კომიტეტი გაეცნო ახალ ნაწარმოებს და გადაწყვიტა, ამჯერად მწერა-ლი ქალი არ დაეჯილდოებინათ. სტალინი ჩაერია ამ საქმეში და საკითხი შემდეგნაირად გადაჭრა: — მივანიჭოთ მესამე ხარისხის პრემია, მხოლოდ ამხანაგ პანოვას გარდაცვით, რომ მეოთხე ხარისხის პრემია ჩვენთან არ არსებობს“.

სტალინი შეეკითხა მწერალ ა. ფადეევს, რატომ არ იყო წარდგენილი სტალინურ პრემიაზე ს. ზლობინი რომანისთვის „სტეპან რაზინი“. ფადეევმა უპასუხა, ს. ზლობინი საზოგადოებრივ მუშაობაში მონაწილეობას არ იღებს და, საერთოდ, არსად ჩანსო.

სტალინი ასე გამოსარჩლება მწერალს: ალბათ, ამ დროს ზის და ახალ ნაწარმოებებს წერსო.

საშუაპრი პასტერნაკთან

ღამით პასტერნაკთან ტელეფონის ზარი გაისმა:

— ბორის ლეონიდოვიჩ, გელაპარაკებათ ვინმე სტა-ლინი. რას ფიქრობთ პოეტ მანდელშტამის შესახებ? პასტერნაკმა, რა თქმა უნდა, იცოდა, რომ მანდელ-შტამი დაპატიმრებული იყო და სტალინს ასე უთხრა: — იოსებ ვისარიონოვიჩ, მოდიტ, სხვა საკითხზე ვი-საუბროთ.

— ამხანაგო პასტერნაკ! თავის დროზე თქვენს მე-გობრებს უფრო ყოჩაღად იცავდით ხოლმე, — უპასუხა სტალინმა და ყურმილი დაუკიდა.

მას შემდეგ, რაც მანდელშტამი დაიღუპა, პასტერ-ნაკს მთელი სიცოცხლე სინდისი ქენჯნიდა.

მცირე სამუშაო სტაინზე

იოსებ სტალინი - 140

ყველა მომხრე, ერთი კი წინააღმდეგი

კომპოზიტორი გოლუბევი თავისი ერთ-ერთი სიმფონიის გამო წარდგენილი იყო სტალინური პრე-მიის ლაურეატობაზე. ეს ჟდანოვის წინადადება იყო, გარდა ამისა, ამ კომპოზიტორს მხარს უჭერდნენ პარ-ტიული ხელმძღვანელობის ზედა ემელონებში. ყველა დარწმუნებული იყო, რომ იგი უთუოდ გახდებოდა ლაურეატი. როდესაც სტალინს ლაურეატობის კანდი-დატთა სია ხელმოსაწერად წარუდგინეს, მან ყუ-რადღებით ჩაათვალიერა გვარები და ხმაძალა წარ-მოთქვა:

— გოლუბევი — სიმფონია, ყველა მომხრე, ერთი წი-ნააღმდეგი. ვინ არის ეს ერთი ადამიანი?

— შოსტაკოვიჩი, ამხანაგო სტალინ! — უპასუხეს.

— ამხანაგ შოსტაკოვიჩის ჩვენზე გაცილებით უკე-თესად ესმის მუსიკა! — წარმოთქვა მან და წარდგე-ნილი სიიდან გოლუბევი ამოშალა.

„მედიოკრიზაციული“ მეფის პაუზილი

მეფე ალექსანდრა III „მშვიდობისმყოფელის“ მეტ-სახელით მოიხსენიებოდა. ერთხელ შორეული მოგზა-ურობის დროს მან დაბალი ფენის ერთ ახალგაზრდა გოგონასთან შესცოდა. ხელმწიფემ ქალს სთხოვა, თუ შვილს გააჩენ, უთუოდ გამაგებინეო. რამდენიმე ხნის შემდეგ მეფემ მართლაც მიიღო შეტყობინება ბიჭუნას გაჩენის თაობაზე. მალე ახალგაზრდა დედის სახელ-ზე ხელმწიფის ტელეგრამა აფრინეს: ყრმას დაერქვას სერგეი, მაშის სახელად ჩემი სახელი, ხოლო გვარად ჩემი მეტსახელი გამოიყენეთო. ასე გაჩნდა ქვეყანაზე ვინმე სერგეი ალექსანდროვიჩ მიროტვორცევი, რომე-ლიც თავისი წარმოშობის შესახებ არასდროს ლაპა-რაკობდა, რათა თავიდან აეცილებინა ცხოვრებისეული სირთულეები. თუმცა მოგვიანებით ჩევისტებისთვის ცნობილი გამხდარა მისი მამის ვინაობა.

როდესაც ამის შესახებ სტალინს მოახსენეს, მას უთქვამს: იგი სულაც არ არის დამნაშავე, რომ მამა-

მისი მრუში და მექალთანე ყოფილა და ს.ა. მიროტ-ვორცევი მშვიდად აგრძელებდა ცხოვრებას და მოლ-ვანეობას, პროფესორი გამხდარა, დიდი წარმატებე-ბისთვის მიუღწევია და თავის დარგში სტალინური პრემიაც კი დაუმსახურებია.

ვანიკოვი

ომის დროს ერთ-ერთი დიდი თანამდებობის პი-რი ვანიკოვი ციხეში იჯდა რალაც პატარა დანაშაუ-ლისთვის. იგი მოულოდნელად გაათავისუფლეს და სტალინთან მიიყვანეს.

სახელმწიფოს მეთაურმა იგი სახალხო კომისრად დანიშნა. ვანიკოვს უთქვამს, ხვალ რომ სახალხო კო-მისარიატში მივაღ, ჩემს თანამშრომლებს შორის რა ავტორიტეტი მექნება, როცა გუშინ პატიმარი ვიყავიო. სტალინს უპასუხია:

— თქვენს ავტორიტეტზე ჩვენ ვიზრუნებთ, ირგე-ლივ ამდენი საქმეა, რა დროს ციხეში ჯდომა იყო!

დილით, როცა სახალხო კომისარი სამსახურში მი-ვიდა, მაგიდაზე დახვდა გაზეთი „პრავდა“, სადაც და-ბეჭდილი იყო ბრძანებულება, ვანიკოვისთვის სოცია-ლისტური შრომის გამირის წოდების მინიჭების შე-სახებ.

სუნაბი

სამამშულო ომის შემდეგ დიდი ხანი არ იყო გა-სული, როცა კურილიის კუნძულებს უძლიერესმა სტი-ქიამ გადაუარა. ეს იყო ცუნამი. დაიღუპა 28 ათასი ადა-მიანი, მათ შორის სამხედროებიც.

ერთ-ერთ სამხედრო ნაწილში გადარჩა მხოლოდ ერთი ჯარისკაცი, ბაირალიტ ხელში.

როდესაც ეს ამბავი სტალინმა გაიგო, გადანყვი-ტა, ახალგაზრდა ჯარისკაცისთვის გამირის წოდება მიენიჭებინა. მასთან გასაუბრებისას ახალგაზრდა კა-ცი დაუფარავად ჰყვებოდა იმ საშინელი სტიქიური უბედურების შესახებ, რისი თვითმხილველიც იყო. ჯა-რისკაცმა თქვა, რომ იმ წუთებში მხოლოდ იმაზე ფიქ-რობდა, თავი როგორ გადაერჩინა, სამხედრო დრო-შა კი მხოლოდ ხელს უშლიდა და მასთან ახლოს სრუ-ლიად შემთხვევით აღმოჩნდა. სტალინმა მშვენივრად აღიქვა რაც მოხდა და შემდეგი აზრი გამოუთქვამს:

— სამწუხაროა, რომ ჩვენთან პატიოსანი და მარ-თალი სიტყვებისთვის ჯილდოები არ არსებობს.

იმისთვის, რომ ჯარისკაცი წახეხილსებინათ, მას ფრანგული ქსოვილისგან თურმე ახალი ფორმა შეუ-კერეს, მისცეს ერთთვიანი შვებულება სახლში წასას-ვლელად და თან ყველანაირი ხარჯები აუნაზღაურეს.

ეკლესია

სტალინს თხოვნით მიმართა რუსეთის პატრიარ-ქმა, მოსკოვში ეკლესიების აგების ნება მოგვეცითო.

— ააგეთ, ააშენეთ ეკლესიები, — უპასუხია სტალინს, — რუსებს აქვთ მიზეზი და უამრავი ახლობელი ჰყავთ გასახსენებელი, დაე, ილოცონ ძვირფასი ადამიანების სულების მოსახსენიებლად!

გახარებულ და დაიმედებულ პატრიარქს სითამამე მოემატა და გადანყვიტა, მთავრობის მეთაურისთვის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი თხოვნა მოეხსენებინა, ეს ეხებოდა ქვეყანაში სასულიერო სასწავლებლების გახსნას: სტალინმა თანხმობა განაცხადა, გახსნილიყო საეკლესიო და საღმრთისმეტყველო სასწავლებლები, ხოლო სასულიერო სემინარიის თაობაზე ასეთი რამ თქვა:

— ისტორიამ იცის შემთხვევები, როცა სასულიერო სემინარიებიდან არც თუ ცუდი რევოლუციონერები გა-მოდიოდნენ. ასე რომ, სემინარიები დიდს არაფერს წარ-მოადგენს და არც სარგებლის მოტანა შეუძლია. ხომ ხედავთ, მე სასულიერო სემინარიაში ვსწავლობდი და აქედან არავითარი შედეგი არ დამდგარა.

ლიმონი

სამხარტველოს კომპარტიის ცენტრალური კომი-ტეტის პირველი მდივანი აკაკი მეგელაძე სტალინს მოს-კოვში სტუმრობდა. მასპინძელმა მას კუნცევოს აგა-რაკი დაათვალიერებინა, რომლის სხივანშიც ლიმო-ნარიუმი მოეწყოთ. იგი მეგელაძეს ლიმონით გაუმას-პინძლდა და უთხრა:

— მიირთვით, მიირთვით, მშვენიერი ლიმონია!

ცოტა ხნის შემდეგ იგივე სიტყვებით მიმართა და თან რამდენიმეჯერ გაუმეორა. ბოლოს სტუმარი მიხვდა ქარაგმას და წარმოსთქვა:

— ამხანაგო სტალინ! პირობას გაძლევთ, დავინყებთ ლიმონის მოყვანას და რამდენიმე წელიწადში იმდენ ლიმონს მოვიყვანთ, აღარ დაგვჭირდება საზღვარგა-რეთიდან შემოტანა.

— მაღლობა ღმერთს, ჩანვდით საქმის არსს! — იყო სტალინის პასუხი.

თავის თავზე

მე დღევანდელიც ზუსტად ისეთივე ვარ, როგორიც ის დინჯი, დაფიქრებული გოგონა ვიყავი, ჩალისფერკულო-ლიანი. სახლი სხეულია, რომელშიც სული სუფევს, უკაც-რეილდება, ავითარებს ინსტინქტებს, ნაირ-ნაირ გემოვ-ნებას, ემოციას, ინტელექტს, ოლონდ მე, თვითონ ავა-ტა, სულ ერთიანად, თხემით ტერფამდე თუ სულით ხორ-ცამდე ნამდვილ ავტად ვრჩები, რაც ოდენ მაღალმა ღმერ-თმა უწყის.

მე სიცოცხლე მიყვარს და ვერავითარი სასოწარკვე-თილება, ჯოჯოხეთური ტანჯვა-წვალება და უმეღერება ვერ მაგულმაფიქვებენ, რომ უბრალოდ სიცოცხლე უდიდესი სიკეთეა.

წიგნების წერა ჩემი სამუშაოა, რისთვისაც შესაბამი-სი ხელსაწყობია საჭირო: საბჭოე მანქანა, ფანქარი და მაგიდა, რომელსაც უნდა მივუჯდე.

მე ორ შემთხვევაში ვერ ვიძინებ: დიდმა სიხარულ-მა, როგორც დიდმა ჯაგრამა, სიმშვიდის დაკარგვინება იცის.

ერთადერთი ცეკვა, რაც ვისწავლე და რაც ცხოვრე-ბაში გამომადლა, ვალსია, მაგრამ ამასთა-ნავე, არცროდის არ მყვარებია ვალსის ცეკ-ვა. რიტმი არ მომწონდა, მუდამ საშინლად მიზრუებდა თავს.

მეზრ სხვისგან განსხვავებით, სულაც არ გამძნელებია ომის დროს წერა. ალ-ბათ, იმითომ, რომ ჩემი ტვინის სადმე გან-კერძოებულ კუთხეში თითქოსდა განცალ-კევებული ვიყავი. შემეძლო მთლად, უნაშ-თოდ წიგნში ცხოვრება იმ ადამიანებს შო-რის, ვისაც აღვწერდი, თან ცხვირში მე-ბუტბუტა იმათი რეპლიკები, დამენახა, რო-გორ მიმოდიოდნენ ოთახში, რომელიც იმათთვის მოვიფიქრე.

წიგნებს მაინც დავწერდი, ჩემი ქმრის გარდა არცვის რომ არ წაეკითხა ისინი.

მე და ჩემს ქმარს მსგავსი პროფესი-ები გვაქვს, ჩემი ქმარი არქეოლოგია, არ-ქეოლოგია კი წარსულის დეტექტივებია.

ინფორმაციას არ ვავრცელებდი, თუ მართებულად და საჭიროდ არ მიმაჩნდა, სუყოველ მიღებულ ცნობას მესხიერების საგანგებოდ არქივში ვინახავდი.

დროს დიდად ვაფასებდი. დროზე უფრო საკვირვე-ლი რამ არცნაა ცხოვრებაში. არა ვფიქრობ, რომ თა-ნამედროვე ადამიანი ის საკმარისად ჰქონდეთ, მაგვობასა და ყმაწვილქალობაში ძალიან იმითომ გამიმართლა, რომ აგრერიგად მეგრი დრო მქონდა. ილვიძებ დილით და სანამ თვალთ გაახელდე, წინასწარ გინდა დაგემოვნება: „ნე-ტავი დღეს რას ვიზამ?“

მიცი, რომ აკადემიური ცოდნა არა მაქვს და არავი-თარ შემთხვევაში არ შეიძლება ჩემზე თქმა, ინტელექ-ტუალით, სამაგიეროდ, მეგრი საღი აზრი და ცხოვრე-ბისეული ჭკუა მაქვს.

გავშვობაში საკმაოდ გონებაჩლუნგი ვიყავი, რაც მო-მავალში მემოქმედობდა, რომ მოსაწყენი, ამეზარი პიროვნება გაეხდებოდი და მაღალ საზოგადოებაში დიდი ვაი-ვაგ-ლახით თუ ჩავეწერებოდი.

ხანისად უხიავი, უიმედო, უმეღერზე უმეღერი და სევ-ლისგან გამოფიტული ვიყავი, მაგრამ ამ ყველაფრის მიუხედავად, ზუსტად ვიცი, უბრალოდ, ცოცხალი რომ ვარ, რაც წუწუნის უფლებას არ მაძლევს, დიდი მედნიერება! გესმით, რაზე ვლაპარაკობ?!

რამა 70 წლისა სასიამოვნო მოხუცი მანდილოსანი ვყოფილიყავი და ჩემს დანახვაზე უცხოთა თვალეში ალ-ტაცება დამენახა, ამისთვის ზრუნვა 17 წლისამ დავიწყე.

გარეგნობით ლამაზი ვიყავი. საკმარისია, ამაზე სიტყვა დავტრა, მთელი ჩემი ოჯახი ხარხარს იწყებს. მეტადრე ჩემი ქალიშვილები და მისი ამხანაგები.

უკეთუ გარდასახვის თეორია სანდოა, მაშ, აბა, ძალ-ლი ვიყავი, არცრა ძალღური ზნე არ მაკლდა. თუკი ღო-ნისძიება რამ წამოიწყებოდა, უმაღ სუნს ვიკრავდი და იქ გავჩნდებოდი, აუცილებლად ჩავერთობოდი. დიდხანს სადმე წასული შინ რომ ვბრუნდებოდი, მაშინაც ძალღუ-რად ვიქცეოდი.

ხანდახან ვფიქრობ, როს ჩემი დროც მოვა და ძალიან დავსევდიანდები, უკეთუ ჩემი გამართლებების ერთადერ-თი საბუთი ის იქნება, რომ სამართლიანი ვიყავი. მაშინ მეც მხოლოდ და მხოლოდ სამართლიანად მომეცევი-ან. ეგ არის და ეგ.

სამსწამით პატიოსნად უნდა ვაღიარო, რომ ჩემს ცხოვ-რებაში მომხდარი ორი ამბიდან, რის გამოც უაღრესად ავლელი, ერთი ავტომობილის ყიდვა იყო... მეორედ ასე-თივე ალტაცება ორმოცი წლის მერე განვიცადე, თვით დე-ლოფალმა რომ დამპატიუა ვახშად ბუკინგემის სასახლეში!..

ადამიანებს შორის ძმობა ჯერეთ კიდევ მჯერა, მაგ-რამ, როგორც ჩანს, დიდხანს მოგვიწევს ამ ძმობის ლოლინი. ალბათ, სულ ცოტა, ერთი ათი ათასწლეული მაინც. ნუ ვიქნებით მოუთმენელნი. ევოლუცია დროს ითხოვს.

მეწერა, რომ ადამიანები კი არ მიდიან მოვლენებთან, არამედ მოვლენები მიდიან ადამიანებთან. ჩემს შემთხვევაში, სწორედ ასე ხდებოდა მუდამ.

წიგნების წერა ჩემი მუდმივი და საიმედო პროფესიაა. ვიცი, მანამ შემეძლია ჩემი წიგნების მოფიქრება და თხზვა-ჩმახვა, სანამ არ გამოფრენია და არცროდის იმის შიში არა მქონია, ვათუ ვეღარ შევძლო კიდევ ერთი ათიო-დე დეტექტივის სიუჟეტის მოფიქრება-მეთქი.

მე გამიწყრები იმის გულისთვის, რაკი ჯერ კიდევ ღლაპი ვიწოდე. სიხალგაზრდავე ნაკლია, რასაც, ვაი რომ, ძალიან მაღე ვაღწევთ თავს.

„მისაც ნაღდად არცროდის არ ჰყვარებია, იმას არცროდის ნაღდად არ უცხოვრია“

– ასე ამბობდა ავსტა ჭიხისკი

ქართულად გადმოიანა გურამ გოგიანაშვილმა

იდეალური მკითხველი მუდამ იდეალური უძილობით იტანჯება. სხვაგვარად, აბა, როგორ გაუმკლავდებოდა ყო-ველივე იმას, რაც მისთვის დამიწერია?!

მეწი არ შეგეპართ, მთელი ჩემი ოჯახი კოლექცი-ონერთაგან შედგებოდა, და მე ვიმეგვიდრევე ეს თვი-სება. უხერხულობა ის არის, რომ, თუ ფაიფურის ანდა ავეჯის კოლექცია იმეგვიდრევე, ეს კოლექციონერობის დაწყების სიხარულს გართმევს. ასეა თუ ისე, კოლექცი-ონერობის ჟინი დაკმაყოფილებას ითხოვს, მეც ავდექი და „პაპი მაშთავან“ და სამშენისთავან გვარაინად ღამაში ავეჯის თვალმისაცემი ასორტიმენტი ავაწყვე, რაც ჩემი მშობლების კოლექციებში არა ყოფილა.

ჩემს წიგნებს სულაც არ მივიჩნევ რაღაც ლიტერატუ-რულ სულიერ ხილვად, უბრალოდ, თავმესაქცევად წე-რა შემეძლია.

სულ ცოტა, ორმოცდაათ-ჯერ, ანდა სამოცჯერ მაინც მი-ვეუწევივარ ხან ვის და ხან ვის, სამედიწეროდ, ძალიან ახალ-გაზრდა ვიყავი და სულაც გა-საკვირი არ არის, რომ ვინ-მე ეგრევე შემყვარებოდა. მიმ-ნედილი თვალეში ვუმზერ-დი ასაკსრულ გარუჯულ პოლ-კოვნიკო, მაგრამ მეგრი იმათ-განი უკვე გულწამტან ქმრი-ან ქალთ – სხვა მამაკაცთა ცო-ლებს – ეკურკურებოდა და ვერცრა საგულისხმოს ვერ ამ-ჩნევდა ნორჩ გამოუცდელ, უმ ქალიშვილთ.

მესიწერებთან ამოფრე-ვეული სიხარულით ტკბობა, დროდადრო რამდენიმე გვერ-დის წერა – აი, რას ვაპირებ მომავალში. ეს ამოცანაა, რომლის გადაწყვეტას, ალ-ბათ, წლები დასჭირდება, მაგ-რამ რატომ ვამბობ, ამოცანაა-მეთქი?! ეს ამოცანა კი არა, ჟინია და ჩემი სურვილის წა-ქეზებაა.

ის ადამიანები, ვისაც ვიგონებდი, მეგვრად უფრო რე-ალურნი იყვნენ, ვიდრე სინამდვილეში ჩემ გარშემო მყოფნი.

რე მეტემის ახლა? მაღლობელი ვარ შენი, მაღალო ღმერთო, ჩემი კარგი ცხოვრებისთვის და მთელი იმ სიყ-ვარულისთვის, რაც მიზოძე.

ადამიანები

პრინს ადამიანები, რომელთათვისაც, რაც რამ იმათ წარმოსახვას არ ემთხვევა, ყურით მოთრეული ჰგონიათ.

ის ადამიანები, ვინც მარტოოდენ თავის მიზნებს ისახავს, ამ ქვეყანას დიდად არ აზიანებენ. ისინი ყოვლის უფრო კარგი განმკარგულებელი და მმართველი არიან. თვითონ ზეცა შეეწევა იმ ქვეყანას, სადაც ხელისუფლებაში ასე-თი ადამიანები არიან, უწინარესად, პირად კეთილდღე-ობაზე მზრუნველნი. ისინი კი, ვინც მაღალ იდეებს არის გამოკიდებული და მთელი ქვეყნიერების გაბედნიერება უნდა, სწორედ ისინი ყრიან ხალხს უმეღერების უფსკრულში, შიმშილისთვის სწირავენ ბავშვებს, ანგრევენ ათასობით ოჯახს და ვერც ამჩნევენ, რას სჩადიან.

რატომ უყვართ ქალებს წარსულის ქექვა? კაცები ვერ იტანენ თუ მუდმივად იმ წუთებს შეახსენებენ, როცა ისინი გვარი-ანად იდიოტები იყვნენ.

მეწეროდა და მჯერა დემოკ-რატის, მაგრამ იმის დანერგვას რკინის ხელი უნდა. ადამიანებს ერთმანეთის ძმობა არ უნდათ, მაგრამ იქნებ ოდესმე მოუნდეთ?!

მეწმინდი ადამიანები წარმა-ტებას არ არიან გამოკიდებულ-ნი: ისინი იმდენად არიან თავი-ანთ თავთან შესატკბილებულ-ნი, უბრალოდ არცრა ამქვეყნად არ აგულისყურებთ.

ზრმა ერთგულება, მთელი ცხოვრება ფეხებში რომ გვეზლან-დება, ხანისად მაინც აჯილდო-ებენ.

თამაშპირილი ადამიანი გა-ცილებით საგულისყუროა.

თმშპ ალტაცებული ვარ ადა-მიანების თავდაჯერილობით, მაგ-რამ სიმწრით უნდა აღვნიშნო, რომ თავდაჯერილობა მე-ტისმეტად გვზორკავს. მეგვრად უკეთესია საკუთარ გრძნობათა გარეთ გადმოფრქვევა.

უმცირესობა, რომელსაც „მოძულეთ“ ვეძახით, ფრი-ად ცოტაა, მაგრამ ნებისმიერი უმცირესობა უფრო მეტად ხმაურობს, ვიდრე უმრავლესობა.

მნდა ვაღიაროთ, რომ ადამიანი როგორიც არის, სხვა-ნაირი ვერ იქნება: მედნიერი და მხიარულია იმ დრომ-დე, ვიდრე რაიმე გულს არ ატკენს, ანდა პირქუში და ნაღვლიანია, ვიდრე რაიმე დარდს არ გაუქარვებს. რა თქმა უნდა, მედნიერი ადამიანების გაუმეღერებას შესაძ-ლებელია, პირქუში კი იქნებ სალხენადაც გაუხდეთ საქმე, მაგრამ მე ახალშობილის დასაჩუქრება თუ შემეძლებოდა, მხოლოდ კარგ ხასიათს ვაჩუქებდი.

(გაბრიელა იმნება)

ბაზემი „საქართველო და მსოფლიოს“ 2019 წლის 43-ე ნომერში (27 ნოემბერი – 3 დეკემბერი) გამოქვეყნდა ცნობილი ჟურნალისტის არმაზ სანებლიძის სტატია სათაურით – „რა უპასუხა რუსეთის პრეზიდენტმა სააკაშვილს „ულტიმატუმზე““.

საქართველოს პრეზიდენტი რუსეთის პრეზიდენტს აცნობს საქართველო-აფხაზეთის კონფლიქტის მოსაგვარებელ გეგმას, რუსეთის პრეზიდენტი კი თავის მხრივ გამოთქვამს მოსაზრებებს და სურვილს, ჩაერთოს ამ პროცესში, როგორც მომრიგებელი, თან ურჩევს კოლეგას იმ უპირველესი და აუცილებელი საკითხების აფხაზეთის მხარესთან შეთანხმებას, ურომლისოდაც არსებული პრობლემების მოგვარება ეჭვგეშე დადგება.

მიმოწერა 2008 წლის ივნის-ივლისში ხდება, ანუ ომის დაწყებიდან ერთი თვითა და მ დღით ადრე. სააკაშვილი წერილს უგზავნის მაშინდელ პრეზიდენტ მედვედევს და არა პრემიერ-მინისტრ პუტინს, რაც თავისთავად აბათილებს ჩვენთან მონარულ მოსაზრებას, რომ პუტინმა დაიწყო ომი და არცვინ სხვამ. მიუხედავად მედვედევის არაერთი სატელევიზიო თუ საგაზეთო ინტერვიუსი, რომ რუსეთის არმიის იერიშის განვარგულება მან გასცა, როგორც ქვეყნის მთავარსარდალმა, ქართული მხარე მაინც თავისას გაიძახის – ომი პუტინმა დაიწყო.

თავის ინტერვიუში მედვედევი წუთებში აღწერს ქართული ჯარის საომარ მოქმედებას სამხრეთ ოსეთის ტერიტორიაზე; იმას, რამდენჯერ შევიდა მასთან კაბინეტში თავდაცვის მინისტრი სერდუჟოვი თხოვნით, მოეხდინა რეაგირება; რამდენჯერ შევიდა პუტინთან დაკავშირებას, რომელიც პეკინში იმყოფებოდა ოლიმპიური თამაშების გახსნის ცერემონიაზე, რათა მას (პუტინს) მიემართა აშშ-ის პრეზიდენტ ბუშისთვის, რომელიც ასევე იმყოფებოდა პეკინში, სტადიონზე, თუმცა ამოოდ. და როდესაც ქართულმა ტანკებმა ცხინვალის ქუჩებში დაიწყეს სვლა, მედვედევს სხვა არჩევანი აღარ დარჩა, გარდა ერთისა – თავდაცვის მინისტრს შეტყვის ბრძანება გაეცა.

პუტინთან კავშირი მოგვიანებით შედგა, როდესაც რუსეთის ტანკები ცხინვალის შემოგარენში იბრძოდნენ. პუტინმა სცადა ბუშთან დაკავშირება, თუმცა უშედეგოდ, მაგრამ დაუთქვამს საბოლოოდ გაჭრა – პუტინი დაელაპარაკა ბუშს, რომელსაც დიდი გაოცება აღნიშნულის მიმართ არ გა მოუხატავს. მართალია, პუტინი სასწრაფოდ დაბრუნდა მოსკოვში და აქტიურად ჩაერთო პროცესებში, მაგრამ ომის დაწყების ბრძანება მას არ გაუცია.

ეს, უბრალოდ, ცნობისთვის. ახლა, რაც შეეხება სააკაშვილის წერილს. ვეთანხმები ბატონ არმაზ სანებლიძის შეფასებას წერილის „დიპლომატიურობასთან“ დაკავშირებით. ამ თვალსაზრისით, წერილს და მასში გახმანებულ წინადადებებს არაფერი აკავშირებს არაფერ დიპლომატიასთან, არამედ ელემენტარულ ტაქტიკას, ზრდილობასთან. წერილის მბრძანებელურმა ტონმა უმაღლესი აჭარის ლიდერის ასლან აბაშიძისთვის გაგზავნილი სააკაშვილის ბატისფხვრით ნაჯღაბნი რეგულის ფურცელი, რომელიც აბაშიძეს მერაბიშვილმა გადასცა. ქალაქდზე ჩამოწერილი იყო „ახალი მბრძანებლის“ სურვილები, რომელთა შესრულებას ის სასწრაფოდ ითხოვდა. მათში პირველი იყო ახალაის სარფის საბაჟოს მთავარ კონტროლიორად დანიშვნა.

ასლან აბაშიძე, უპატივცემლობით აღფოთებული, ხშირად აჩვენებდა ამ ქალაქის ნაგლეჯს უცხოელ დიპლომატებს, რომლებიც 2004 წლის მაისამდე ხშირად ჩადიოდნენ აჭარაში თბილისბათუმს შორის არსებული დაპირისპირების მოსაგვარებლად. მათი რეაქცია იყო ისეთი, როგორიც ბატონი ასლანის, თუმცა ამას ვითარება არ შეუცვლია.

დიპლომატიაში ხანგრძლივი მუშაობის პერიოდში არასდროს შემხედვრია სააკაშვილის წერილის მსგავსი „მედვერი“, რაც არა მარტო მისი „დამსახურებაა“, არამედ მაშინდელი საგარეო უწყებისაც, იმ მრჩეველებისაც, უხვად რომ ეხვივნენ თავს „მა-მა-მარჩენალს“.

არ შეგუდგები წერილში მოყვანილი წინადადებების განხილვას. დაინტერესებული მკითხველი თვით გაეცნობა, მაგრამ ვიტყვი, რომ ეს წინადადებები – თბილისისოხუმის იმჟამინდელი დაძაბული ურთი-

ბოლოს და ბოლოს, ვინ დაიწყო აბჰვისტოს ომი?!

არმაზ სანებლიძის სტაბიასთან დაკავშირებით

მხოლოდ ივანიშვილის მართალმა სიტყვამ – ომი სააკაშვილმა დაიწყო, კარდინალურად შეცვალა ვითარება. მაგრამ მიუხედავად ამისა, ნაციონალები, მისი განშტოებები, ე.წ. ექსპერტობა, საზოგადოების ნაწილი დღესაც ძველებურად გაჰყვირიან, უფრო მეტიც, ისინი (უგულავა) სატელევიზიო გამოსვლების დროს მოგვიწოდებენ, შევწყვიტოთ ამ თემაზე ლაპარაკი და ვაშენოთ ახალი საქართველო. ე.ი. ყველამ დავგმოთ რუსეთი, დავაბრალოთ მას აგრესიობა, გავამართლოთ სააკაშვილის ავანტიურა, შევუნდოთ მას და ნაცებს დანაშაული.

ერთობიდან გამომდინარე, აბსტრაქტულად, განუზორციელებლად მოჩანდა. იქნებ წერილის ხელმომწერის მიზანიც ეს იყო, ანუ მიამიტური, უბრალო ფანდი, რის შესახებაც მიგვანიშნებს ბატონი არმაზი: „სააკაშვილმა მედვედევისთვის წერილის გაგზავნით შექმნა ალიბი: ყველაფერი ვიდრე კონფლიქტის მშვიდობიანი გზით მოსაწესრიგებლად, მაგრამ არ გამოვიდა, მშვიდობიან შეთავაზებაზე მივიღე ცივი უარი, ომი დავიწყეთ, რუსეთს ნიდაბი ჩამოვსენით“.

არადა, მედვედევის პასუხში, რომელმაც არ დააყოვნა, იოტისოდენადაც არ ჩანს „დერჟავნიკობა“, უხეშობა, დიდი ქვეყნის ძალისმიერი პოლიტიკა. რაც ჩანს, პრობლემების ღრმა ცოდნაა, თან რჩევები მათი გადაჭრისთვის. მედვედევი სააკაშვილს სთავაზობს ერთ თვეში შესვდრას. მედვედევის საპასუხო წერილის შინაარსი საქართველოს ფართო საზოგადოებისთვის უცნობია. ის შეგნებულად დამალა სააკაშვილმა, ვინაიდან ომის დაწყების გამაღიზიანებელ ფაქტორად ვერ გამოიყენებდა.

მედვედევისთვის „ალიბი-წერილის“ გარდა, სააკაშვილმა ომის დაწყებამდე ერთი-ორი დღით ადრე, სპეციალური სატელევიზიო გამოსვლით მიმართა „ძმურ“ სამხრეთ ოსეთის მოსახლეობას – მტკიცე, მყარი მეგობრობის ჩამოყალიბების და მშვიდობიანი, უშფოთველი, ერთობლივი ცხოვრების აშენებისთვის, რითაც მოადუნა ოსების ყურადღება და „მშვიდობიანი“ თანაცხოვრება „გრადებით“ დაიწყო.

სააკაშვილს აფხაზეთთან პრობლემების მოგვარების სერიოზული სურვილი

რომ ჰქონოდა, მოიკითხავდა ქართულ-აფხაზური შეხვედრების (შლაინინგის პროცესი) მასალებს, რომელი შეხვედრების ერთ-ერთ რაუნდში დავით ბაქრაძეც მონაწილეობდა.

როგორც ამ მოლაპარაკებების მონაწილეს, შემიძლია თქმა, რომ გერმანიაში გამართული ბოლო რაუნდის მიხედვით, ისეთ ერთობლივ შეთანხმებას მივალნივთ, უკეთესს რომ ვერ ვინატრებდით, თუმცა ყოველივეს ხაზი გადაუსვა აფხაზეთის მიმართ განხორციელებულმა სააკაშვილის პროვოკაციამ, შემდეგ წინასწარ დაგეგმილმა და აშშ-ის გარკვეული წრეების მიერ მხარდაჭერილმა ცხინვალის ომმა.

აშშ-ის მაშინდელი სახელმწიფო მდივანი კონდოლიზა რაისი თავის წიგნში წერს, რომ გააფრთხილა სააკაშვილი, ომი არ დაეწყო, მაგრამ სააკაშვილმა არ დაუჯერა. აშშ-ის სპეცსამსახურების გამოჩევილი სააკაშვილი, როგორ გგონიათ, სახელმწიფო მდივნის ნათქვამს ფეხებზე დაიკიდებდა და ომს გააჩაღებდა?!

რაისმა ეს იმიტომ დაწერა, რომ ჩვენ და მსოფლიოს ის გვეთქვა, რასაც ვამბობთ – აშშ არაფერ შუაშია, ომი სააკაშვილმა დაიწყო. სააკაშვილი ცნობილია თავისი სიბრყევი და იმპულსური მოქმედებით, მაგრამ ის ისეთი ბრიყვი არ არის, ომი დაიწყო რუსეთისთვის ამერიკელთა მხარდაუჭერლად. ამის დასტურად გამოდგება მისი ადელეგებული სატელეფონო საუბარი აშშ-ის პრეზიდენტ ბუშთან.

სააკაშვილმა უღალატა ქვეყანას. დააკარგინა მას მიწა-წყალი, რუსეთი

აიძულა, რომ ელიარებინა აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობა – მედვედევ-სარკოზის მიერ მომზადებული დოკუმენტიდან იმ მუხლის ამოღებით, სადაც თბილისს მოუწოდებენ სოხუმ-ცხინვალთან პოლიტიკური სტატუსის განსასაზღვრად მოლაპარაკების დაწყებას.

ერთ-ერთი უცხოური გაზეთისთვის მიცემულ ინტერვიუში სააკაშვილმა გაიხსენა ამის შესახებ და თავი ასე იმართლა – იმიტომ ამოვშალე, რომ რუსეთი მოლაპარაკების დროს მაიძულებდა დათმობაზე წასვლასო.

სააკაშვილის გაჩაღებული ომი მაგონებს არგენტინის სამხედრო ხუნტის მიერ ფოლკლენდის კუნძულებისთვის დაწყებულ ომს, რაც ხუნტის მარცხით დამთავრდა. ინგლისის სამხედრო-საზღვაო ძალებმა გაანადგურეს არგენტინის საზღვაო ძალები, რამაც დიდი სახალხო ჯანყი გამოიწვია არგენტინელებში, რომლებიც ქუჩებში გამოვიდნენ საკუთარი ხელი-სუფლების დასამოხმად, რაც განხორციელეს კიდევ. სამხედრო ხუნტა დაიჭირეს და ხანგრძლივი ვადით ციხეში გამოამწყვდიეს. აქ რა მოხდა?

დამნაშავე სააკაშვილი და მისი „ხუნტა“ ლამის გმირებად აქციეს. პარლამენტის შენობის წინ გამართულ სცენაზე ერთმანეთს ეჯიბრებოდნენ ხელოვნების მუშაკები, მომღერლები, ცნობილი ორატორები, აგრესორი რუსეთის წინააღმდეგ მომარი „ამირანის“ დასაცავად. არც მომრიგებელი სარკოზი – საფრანგეთის პრეზიდენტი უგულმავინყით. იქაურობას აყრუებდა – „სარკო, სარკო, მიშა-მიშას“ ძახილი. შემდეგ ცოცხალი ჯაჭვიც გაიბა – რუსული აგრესიის დასაგმობად. გონსმოსულმა სააკაშვილმა საზოგადოებას ამაყად ამცნო ომში გამარჯვება და აგრესორი რუსეთის დამარცხება.

სააკაშვილი ამატიეს შინ და გარეთ. რა იყო ეს – ხელისუფლების წინაშე შიში? არც ერთ პარტიას არ გამოუთქვამს პროტესტი ომის დაწყებისთვის. არათუ პროტესტი, ხმამაღალი სიტყვაც არ დასცდენიათ. პირიქით, მხარში ამოუდგნენ დამნაშავეს, მაშინ, როდესაც საერთაშორისო სპეცკომისიამ დიპლომატ ტალიავინის მეთაურობით და გაერომ საქართველოს ქმედება შეაფასეს, როგორც ომის გაჩაღება, აგრესია, დანაშაული.

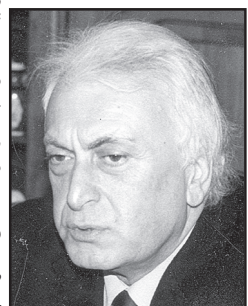
მხოლოდ ივანიშვილის მართალმა სიტყვამ – ომი სააკაშვილმა დაიწყო, პარლინალურად შეცვალა ვითარება. მაგრამ მიუხედავად ამისა, ნაციონალები, მისი განშტოებები, ე.წ. ექსპერტობა, საზოგადოების ნაწილი დღესაც ძველებურად გაჰყვირიან, უფრო მეტიც, ისინი (უგულავა) სატელევიზიო გამოსვლების დროს მოგვიწოდებენ, შევწყვიტოთ ამ თემაზე ლაპარაკი და ვაშენოთ ახალი საქართველო. ე.ი. ყველამ დავგმოთ რუსეთი, დავაბრალოთ მას აგრესიობა, გავამართლოთ სააკაშვილის ავანტიურა, შევუნდოთ მას და ნაცებს დანაშაული.

საქართველოს პოლიტიკა, ვითომ ანტაგონისტურად განწყობილ ნაცთა მიმართ, იოლად ივნიყებს ნაცთა მიერ ჩადენილ დანაშაულებს, განსაუთრებით 2008 წლის ომის გაჩაღებას და ერთიანდება ივანიშვილის წინააღმდეგ, მუხლმოდრეკით ეახლება დამნაშავე სააკაშვილს უკრანიაში, როგორც მსოფლიოში ცნობილ პოლიტიკოსს, რომლის პოლიტიკური პერსონა უდავოდ გასათვალისწინებელია 2020 წლის საპარლამენტო არჩევნებში.

მან დაუშვა შეცდომა, მაგრამ ქართული პოლიტიკური ცხოვრებიდან მისი ამოგდება შეუძლებელია. ასეთია გაერთიანებული აზრი, რომლის მიხედვით ცხინვალის ომის დაწყება, ათასობით ადამიანის მსხვერპლი, ტერიტორიების დაკარგვა, წგრევა უბრალო შეცდომაა.

არა, მეგობრებო, სიტყვა „შეცდომა“ სხვა განმარტება აქვს, რომელიც ვერაფრით დაიტევს ზემოთყვანილ საშინელებებს, რასაც დანაშაული და ლალატი ჰქვია.

კამილტაჰიპაშვილი, აოლიმოლოგი.

მოვლენა

კაშკაშა საკომპოზიტორო ტალანტი

YOUTUBE-ის ყველაზე შემოსავლიანი პარსკვლავი

ახლახანს საოპერო თეატრის მსმენელით სავსე დარბაზში ვინაღმდეგ ღვთის მოვლენილი სასწაული – ჭეშმარიტი ვუნდერკინდი, 10 წლის ცოტნე ზედგენიძე. დამსწრე საზოგადოება მან აღაფრთოვანა ფორტეპიანოზე დაკვრით და, განსაკუთრებით, საკუთარი მუსიკალური თხზულებებით, რომლებშიც გამოვლინდა მისი საოცარი მუსიკალური სამყარო.

მოზღვავებული ემოცია დღემდე არ მძლევს საშუალებას, მშვიდად გავანალიზო ეს ფენომენი. ამასთანავე, მიღებული ძლიერი ემოცია და სიხარულის განცდა მიზიდავს, ვთქვა რამდენიმე სიტყვა ცოტნეს შემოქმედებაზე.

განსაცვიფრებელია მისი მრავალმხრივი ინტერესი, საკმაოდ ფართო ცოდნა და საკუთარი და-

მოკიდებულება სხვადასხვა ეპოქის – საფორტეპიანო, სიმფონიური, საოპერო, კამერული მუსიკისადმი ბაროკოდან დღემდე, აგრეთვე, ზოგადად ხელოვნებისა და ლიტერატურისადმი. მასში ბუნებრივად არის შერწყმული ღრმა სერიოზულობა და ბავშვურობა. თავისი კომპოზიციების შესრულებისას, ცოტნე, როგორც ზრდასრული პროფესიონალი, ჩაფლულია მუსიკის სამყაროში. დაამთავრებს თუ არა დაკვრას, წამსვე გადაიქცევა ჩვეულებრივ ბავშვად და ჩვენ წინაშე არის 10 წლის მშვენიერი, სახენათელი ბიჭუნა.

საინტერესოა, აგრეთვე, ერთი გარემოება. კერძოდ, მის პიანისტურ რეპერტუარში უჩვეულოდ პრიორიტეტულია საუკუნის და

უახლესი მუსიკა, ნაწარმოები შერჩეულია არა მხოლოდ პედაგოგიური, ესთეტიკური და ინტელექტუალური მოსაზრებით, არამედ მისი ასაკის და ფიზიკური შესაძლებლობის გათვალისწინებით. ამავე დროს, საკუთარ ნაწარმოებებში ის თავისი პატარა ხელებით თავისუფლად უმჯობედება გაცილებით უფრო რთულ საფორტეპიანო ფაქტურას.

მაგრამ, ჩემი აზრით, უმთავრესი გამოვლინება მისი გამორჩეული მუსიკალობისა, არის კაშკაშა საკომპოზიტორო ტალანტი. ცოტნეს თხზულებების მუსიკალური ენა თანამედროვე, ორიგინალური, სტილისტურად განსხვავებული და მრავალფეროვანია. ის შესაშინავად გრძნობს და აგებს ფორმას, დამაჯერებელია მისი კომპოზიციების დრამატურგია. მაგრამ, სრულიად განსხვავებულია მისი აზროვნების

იშვიათი პოლიფონიურობა, რაც წარმოსახვის, აღქმისა და გადმოცემის რთულ, ზუსტ კოორდინაციას მოითხოვს. ეს არ არის ნასწავლი და საკომპოზიციო ტექნიკის საფუძვლიანი ცოდნით მიღწეული, არამედ მის საერთო დიდი მუსიკალური ტალანტის უმნიშვნელოვანესი ნახსნავი, რაც თანდაყოლილია და ღვთისგან ნაბოძები. ამ ასაკში ამგვარი სიღრმე, მდიდარი ფანტაზია და ორიგინალობა ძალიან დიდი იშვიათობაა და ეს მხოლოდ რჩეულთა ხვედრია.

ცოტნეს დიდი გზა აქვს გასავლელი და ღვთის ნყალობით, იგი თავდაუზოგავად შრომით მიაღწევს სასურველ და სანატრელ მწვერვალს მუსიკალური ხელოვნების იდუმალ, რთულ სარბიელზე.

ზაველა შილაკაძე,
კომპოზიტორი, დირიჟორი.

17 დეკემბერს უკვე მეცხრედ ჩატარდა ქრისტიანული პოეზიის ფესტივალი „წმინდა ნინოს ჯვარი“

ფესტივალის მონაწილეებსა და სტუმრებს მასპინძლობდა წმინდა სამების საკათედრო ტაძრის ახალგაზრდული ცენტრი.

ფესტივალის საორგანიზაციო კომიტეტმა (თავმჯდომარე **ლია დაუშვილი**) ქართული მუსიკალური ხელოვნების განვითარებაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისათვის ფესტივალის მთავარი პრიზი – „წმინდა ნინოს ჯვარი“ მიაკუთვნა ბატონ **ვაჟა აზარაშვილს**.

ქართული ჟურნალისტიკის განვითარებაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის და ქრისტიანული პოეზიის საინფორმაციო მხარდაჭერისთვის გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ მთავარ რედაქტორს, ბატონ **სპარტაკ ქობულაძეს** ფესტივალის ჟიურის თავმჯდომარემ **ზაალ ბოტკოველმა** გადასცა მთავარი პრიზი – „წმინდა ნინოს ჯვარი“.

ფესტივალის ჟიურიმ: **ზაალ ბოტკოველი** (თავმჯდომარე), **მამა ილია ჩიკვაძე**, **მაია დიაკონიძე**, **ნინო ტარყაშვილი**, ფესტივალის მთავარი პრიზი „წმინდა ნინოს ჯვარი“ მიაკუთვნა: **ვაჟა მიროტაძეს**.

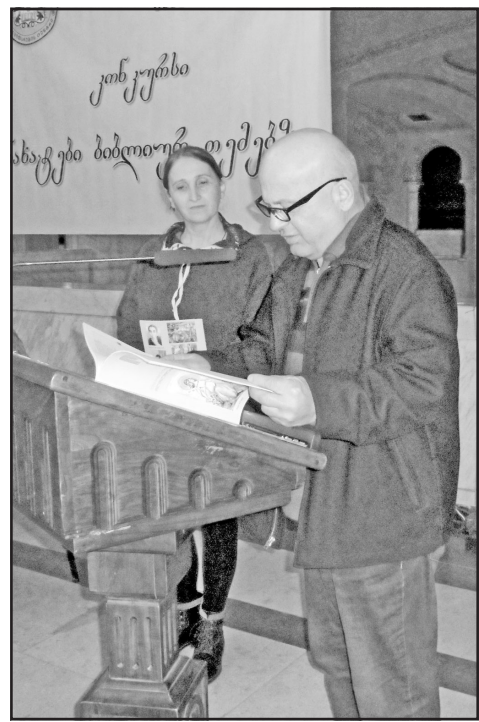
ფესტივალის პრიზი „წმინდა ნინოს ჯვრის მედალიონი“ გადაეცათ: **თამარ ფარჩუკიძეს**, **ვანო ჩხიკვაძეს**, **ფიქრია ჩუბინიძეს**, **ციური მესხიშვილს**, **ივეტა პაველიაშვილს**.

ფესტივალის პრიზით „წმინდა ნინოს ჯვრის მედალი“ დაჯილდოვდნენ: **თამარ მეტრეველი**, **მაკა გელაშვილი**, **ბადრი სუ-**

ქრისტიანული პოეზიის ფესტივალის „წმინდა ნინოს ჯვარი“ ახალი ლაურეატები

საფესტივალო შეხვედრები სამების ტაძარში

ლაძე, ელდარ ჭიჭიაშვილი, ბექა ზამთარაძე.

ფესტივალის დიპლომები გადაეცათ: **თიკა გელაშვილს**, **ლალი მიქაიას**, **ირმა ბიძინაშვილს**, **გულთამზე მარგველაშვილს**, **ლია ბეჟანიშვილს**, **მარი ბერუაშვილს**, **ციცი ფოფხაძე-ხითარიშვილს**, **როზა ქაშაკაშვილს**, **ლელა გაფრინდაშვილს**.

აქვე გთავაზობთ ფესტივალის ორი გამარჯვებული ავტორის ლექსს.

ჩემო ცრემლიანო, ღვთისმშობელო!

ჩემო ცრემლიანო, ღვთისმშობელო, ქვეყნის მწარე ბედზე მგლოვიარე, ისევ შენთან მოველ, სანუკვარო, ცა და ხმელეთი რომ მოვიარე. ნუთუ სიზმარია ყველაფერი, ჩუმად ავტირდი და გავიოცე, მერე შეგვედრე, მუხლმოდრეკით: ჩემი საქართველო დამილოცე! შენი წილხვდომილი მინა-წყლიდან, დედავ, სანუგეშო სიტყვას ველი, ცხადად შემომესმა: კურთხეულ ხარო,

გისხნით ჭირისაგან ღვთისმშობელი. ჩემო ცრემლიანო, ღვთისმშობელო, უნდა გეამბორო, ჩაგჩურჩულო: როგორ მოენატრე საქართველოს, თეთრი შრომანივით გაფურჩქნულო! დედავ, უფლისაო, შეგვენიე, დედავ, უფლისაო, მოგვიარე, ჩემო ნაღვლიანო ღვთისმშობელო, ჩვენი ტკივილებს მოზიარე. ივერთა მოდგმის წინმყოფელო, ჩემო ცრემლიანო, ღვთისმშობელო!..
ვაჟა მიროტაძე

პირველი მერცხალი სამთავროში

გაზაფხულის მერცხალის მერამდენე მოფრენა, ვაზი, ჯვრად კურთხეული, მადლით შეიფოთლება.

ღვთის მწყალობელ უბეში ჟღერტული რომ იფეთქებს, თაღებს რომ გააღვიძებს, ბუდეს რომ გაიკეთებს. ნინო, მოვეახლები,

დაუჭნობელ სახსოვარს, შენი ლოცვის ნათელით გაბრწყინებულ მაყვლოვანს!

ხელისგულზე სანთლები ცვილის ცრემლებს დაღვრიან – ღმერთო, რა სიჩუმეა, ღმერთო, რა სიმაღლეა!

ვანო ჩხიკვაძე

საოკ-ის სანია

უკეთ, ვიღაც
წინა თამაშებზე!

„შეიპოვეთ ბრანდ თბილისი მატჩის პა-
ლასში“ საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური
კომიტეტის საანგარიშო სესია გაიმართა.

დღის წესრიგისა და რეგლამენტის დამტ-
კიცების შემდეგ დელეგატებმა პატივი მიაგეს
2019 წელს გარდაცვლილ სპორტსმენთა და
სპორტულ მოღვაწეთა ხსოვნას.

შეკრებილთა წინაშე საანგარიშო მოხსენე-
ბით წარდგა სეოკ-ის პრეზიდენტი ლეონი ხა-
ბელოვი. მან მიმოიხილა სეოკ-ის საქმიანო-
ბა 2019 წელს, ისაუბრა სპორტული წლის მიღ-
წევებსა და სამომავლო გეგმებზე:

„მთელ ქვეყანას მივულოცავ წარმატებულ
სპორტულ წელს, რადგან 2019 წელი მართლაც
განსაკუთრებული და გამორჩეული გამოდგა

მთავარი ამბავი, რა თქმა უნდა, ოლიმპიურ სა-
ხეობებში მსოფლიოს ჩემპიონატებზე მოპოვებუ-
ლი 6 ოქროს მედალია. ეს არის უპრეცედენტო
შემთხვევა ჩვენი სპორტის ისტორიაში, საბჭოთა
პერიოდის გათვალისწინებითაც კი. წლები ისე
გადიოდა, ერთი ჩემპიონიც კი არ გვყოლია, ამჯე-
რად კი ერთბაშად მსოფლიოს 6 ჩემპიონი გვყავს.

ამას დაუმატეთ ძალოსნობის ცალკეულ დის-
ციპლინებში აღებული ოქროს მედლები, მსოფ-
ლიოსა და ევროპის ჩემპიონატების სხვადასხვა სა-
რისხის ათეულობით მედალი, ევროპულ თამა-
შებზე, პლაჟის პირველ მსოფლიო თამაშებზე,
ახალგაზრდულ შეჯიბრებებში მოპოვებული
მნიშვნელოვანი წარმატებები და დამყარებული
რეკორდები.

შეიძლება ითქვას, რომ ისტორიული გამოდ-
გა მისწის მეორე ევროპული თამაშების შედეგე-
ბიც: სპორტის 7 სახეობაში 30 მედალი ავიღეთ,
მათ შორის 7 ოქროს მედალი, საერთო ჩათვლა-
ში თამაშებში მონაწილე ევროპის 50 ქვეყანას შო-
რის მეექვსე შედეგი გვქონდა, მედლების რაოდე-
ნობით კი - მესუთე. ჩვენ უკან ჩამოვიტოვეთ გერ-
მანიის, საფრანგეთის, დიდი ბრიტანეთის, ესპანე-
თის და სხვა წამყვანი სპორტული ქვეყნების ნა-
კრები გუნდები. მრავლისმეტყველია ის ფაქტი,
რომ თამაშებში მონაწილე საქართველოს ყოველ-
მა მეორე სპორტსმენმა მედლის მოპოვება შეძლო.
ჩვენ კიდევ ერთხელ დავამტკიცეთ, რომ ძალა შეგ-
ვწევს ღირსეული კონკურენცია გაუწიოთ უძლი-
ერეს გუნდებს და მაღალი ადგილებისთვის ვიბრ-
ძოლოთ. ჩვენ ვაჩვენეთ, რომ საქართველო ერთ-
ერთი მონაწილე სპორტული ქვეყანაა ევროპაში.

ჩვენ ვფიქრობთ, რომ კიდევ უფრო უნდა გაი-
ზარდოს სპორტის დაფინანსება, რათა არ შეფერ-

ხდეს წინსვლის დინამიკა და არ
მოგვინოს უკვე დაძლეული სიმაღ-
ლეების დათმობა. პირიქით - ჩვენ
ახალი სპორტული სიმაღლეები უნ-
და ავიღოთ!

და ეს უნდა გავაკეთოთ უკვე ტო-
კიოს ოლიმპიურ თამაშებზე.

7 თვე რჩება ზაფხულის XXII
ოლიმპიური თამაშების დაწყებამდე.
2020 წლის 24 ივლისს ტოკიოში
სტარტს აიღებს ოთხწლიულის უმ-
ნიშვნელოვანესი შეჯიბრება, რო-
მელსაც ყველანი ინტერესით და იმე-
დით მოველით. ჩვენი ოპტიმიზმი
ეფუძნება ქართულ სპორტში დღეს
არსებულ რეალურ ვითარებას, მათ
შორის იმ შედეგებს, რომლებიც გა-
სულ სპორტულ სეზონში მოვიპო-
ვეთ. ჩვენ წინ გველოდება ოლიმპიუ-
რი სალიცენზიო ტურნირები, შემდ-
გომში კი - უშუალოდ ოლიმპიური
სტარტები. ჩვენ ახალი ძალითა და
ენერგიით უნდა გავაგრძელოთ მუ-
შაობა იმისათვის, რომ იაპონიაში
ღირსეულად წარვადგინოთ ჩვენი
ქვეყანა.

სეოკ-ის დევიზი უცვლელია: „უკ-
ეთ, ვიდრე წინა თამაშებზე!“

ტოკიოს 2020 წლის ოლიმპიუ-
რი თამაშებისთვის მზადების შესა-
ხებ სესიის დელეგატებს ინფორმა-
ცია წარუდგინა სეოკ-ის პირველმა
ვიცე-პრეზიდენტმა, ტოკიო-2020-ზე
საქართველოს ოლიმპიური მისიის
ხელმძღვანელმა ელგუჯა ბერიშ-
ვილმა.

ვიტალი ჯაფარიძე

„ელ კლასიკო“

ოქი და მუვიდობა

ორთვიანი დაგვიანებით, „კამპ ნოუზე“,
ბოლოს და ბოლოს, მაინც გაიმართა პოლი-
ტიკური ვნებათაღელვის გამო გადადებუ-
ლი „ელ კლასიკო“, თუმცა, მატჩამდეც, თა-
მასის დროსაც და მსაჯის საფინანსო სასტ-
ვენის შემდეგაც სტადიონის მიმდებარე ტე-
რიტორიაზე მოვლენები ისე დრამატულად
ვითარდებოდა, გამოირიცხული იყო, ამას
ასახვა უშუალოდ მინდორზე არ ეპოვა. ასეც
მონდა - კატალონიის დამოუკიდებლობის
მომხრეთა აგრესიულობა ქალაქის ინფრას-
ტრუქტურის რბევასა და პოლიციაზე
განხორციელებულ იერიშში გადაიზარდა,
სამართალდამცველთა საპასუხო ქმედებებს
კი რეზინის ტყვიებით პროტესტანტთა დაჭ-
რა, დაკავება და დაშლა მოჰყვა.

ბუნებრივია, ამბოხებულ თანამემა-
მულეთა გვერდით, შესაძლებლობის
ფარგლებში, ტრიბუნებზე შეკრებილი
გულშემატკივრებიც დადგნენ და 55-ე
წუთზე წინააღ-
მდეგობის მოძ-

რაობის დაკავებულ ლიდერთა მიმართ
სოლიდარობის ნიშნად და მათი გათა-
ვისუფლების მოთხოვნისადმი მხარდა-
ჭერის მიზნით ბურთები ისროლეს.

ჰოდა, რა გასაკვირია, რომ ასეთ არა-
საფეხბურთო ფსიქოლოგიურ ატმოსფე-
როში „ბარსელონა“ უჩვეულოდ დათრ-
გუნვილი გამოიყურებოდა და სოლი-

დურ უპირატესობას, განსაკუთრებით
პირველ ტაიმში, „რეალი“ ფლობდა,
თუმცა, 17-წლიანთა პაუზის შემდეგ პირ-
ველად, მეტოქენი მაინც „მშრალად“ და-
შორდნენ ერთმანეთს - 0:0.

ასე რომ, ესპანურ გრანდთა ისტორი-
ულ ქიშპში თანაფარდობა შენარჩუნდა
- ორივეს 74-74 შეხვედრა აქვს მოგებუ-
ლი, ოღონდ ეს მხოლოდ პრიმერა-დივი-
ზიონს ეხება, თორემ დანარჩენი ბრძოლე-
ბის საერთო ბალანსი მასპინძელთა მინი-
მალურ უპირატესობაზე მეტყველებს.

დავძენთ, რომ სტუმართა კაპიტან სე-
რხიო რამოსისთვის ეს სარეკორდო -
43-ე „ელ კლასიკო“ გახლდათ (სხვათა
შორის, იგი წითელ-ყვითელი ბარათები-
თაც „საუკეთესოა“), ხოლო „სამეფო კლუ-
ბის“ ფრანგი თავკაცი ზინედინ ზიდანი
კოლეგათაგან პირველია, ვინც „ბარსას-
თან“ მწვრთნელის ამპლუაში ზედიზედ
მესუთე დაუმარცხებელი გასვლითი ჯახი
გადაიტანა (2 მოგება და 3 ფრე).

ლიდერთა ჯგუფი

17 ტურის შემდეგ:
„ბარსელონა“, „რეა-
ლი“ - 36-36, „სევი-
ლია“ - 31 ქულა.

შემდეგი ტური:
„ბარსელონა“ - „ალა-
ვესი“, „მალიორკა“ -
„სევილია“ (21 დეკე-
მბერი), „რეალი“ - „ბილ-
ბაო“ (22 დეკემბერი).

ბომბარდირები:
მესი („ბარსელონა“),
„ბენზემა“ („რეალი“)
- 12-12 გოლი.

* * *

პირენეებზე და-
ნთებულმა ცეცხლმა
გარკვეულწილად
დაჩრდილა ყატარის

დედაქალაქ დოჰაში მიმდინარე მსოფ-
ლიოს საკლუბო ჩემპიონატი, სადაც უკვე
გამოვლინდნენ ფინალისტები.

„ფლამენგო“ - „ალ ჰილალი“ 3:1, „ლი-
ვერპული“ - „მონტერეი“ 2:1.

გამარჯვებულთა სატიტულო მატჩი
ხვალ გაიმართება.

გიორგი შოთაძე

მხარე

ქუჩის რაბი
სამეგრელოში

საპარტოვლოს რაგბის კავშირის პრო-
ექტი „ქუჩის რაბი“ დიდი ხანია დედაქალა-
ქის ფარგლებს გასცდა და ზესტაფონი, თე-
ლავი და შიდა ქართლი მოიარა, ამ უქმეებ-
ზე კი სამეგრელოს ესტუმრება.

ხვალ მოქმედი და ვეტერანი მორაგ-
ბეები, მათ შორის „ბორჯღალოსნები“
ხობს ეწვევიან და ცენტრალური სტადი-
ონის მიმდებარე ადგილობრივებს ქუ-
ჩის რაგბის აზიარებენ.

ტრადიციისამებრ, თავდაპირველად
გამოცდილი მორაგბეები იზურთავენენ,
წესების გაცნობის შემდეგ კი თამაშში
იქაურებიც ჩაერთვებიან. იმისათვის,
რომ ქუჩის რაგბი ხობშიც პოპულარუ-
ლი გახდეს, ადგილობრივებს საჩუქრად
ბურთები და ქუჩის რაგბის წესები გა-
დაცემათ.

კოზა კოზახიძე

პარსკვლავი

ბოლო დროს ქალთა ფიგურული სრია-
ლის მსოფლიო ელიტაში ერთგვარი მითქ-
მა-მოთქმაა ატეხილი სპორტის ამ ულამა-
ზესი სახეობის ერთ-ერთი უკავშირისი ვარ-
სკვლავის, თანაც გამორჩეული გარეგნობის
ალინა ზაგიტოვას მიერ კარიერის დასრუ-
ლების თაობაზე.

ფიგურულ სრიალში გრან-პრი-2019-
ის გათამაშებაში ალინა ზაგიტოვამ მეექ-
ვსე ადგილი დაიკავა, რის შემდეგ, რუსე-
თის ტელევიზიის პირველი არხის ეთერში
განაცხადა, რომ გამოტოვებს ქვეყნის ჩემ-
პიონატს (25-29 დეკემბერი), რომელიც,
ამავდროულად, საერთაშორისო ასპარე-
ზობებისთვის შესარჩევი ტურნირია.

ალინა ზაგიტოვა:

„ჩემი უიზუალური გზა ბრძოლაზე...“

- შერჩევის გარეშე მე არც ევროპის,
არც მსოფლიოს ჩემპიონატებში მონა-
წილეობის პრეტენზია არა მაქვს, - გა-
ნაცხადა ალინა ზაგიტოვამ. - საერთო-
დაც, ამ დონის შეჯიბრებებში მონაწი-
ლეობას მუდამ შერჩევის შედეგებისდა
მიხედვით ვიღებდი.

ამასთან დაკავშირებით, ფიგურული
სრიალის ცნობილმა მწვრთნელმა ტა-
ტიანა ტარასოვამ ეჭვი გამოთქვა ალინა

ზაგიტოვას დიდ სპორტში დაბრუნების
თაობაზე, მეორე ცნობილმა სპეციალის-
ტმა ევგენი პლიუშჩენკომ კი ივარაუდა,
რომ მოციგურავე შესაძლოა სხვა მწვ-
რთნელთან გადავიდეს. ორი კოლეგის
გამონათქვამებთან დაკავშირებით, ალი-
ნა ზაგიტოვას მწვრთნელ, ჩვენს თანა-
მემამულე ეთერ თუთბერიძეს უაღრესად
მკვეთრი რეაქცია ჰქონდა, თუმცა, გავ-
რცელებული ინფორმაციით, „ვალში“
არც ისინი დარჩენილან.

ამდენად, ამტყდარი სიტყვიერი
შეხლა-შემოხლის გამო, ალინა ზაგიტო-
ვა იძულებული გახდა, კიდევ ერთი
განცხადება გაეკეთებინა:

- სხვა მწვრთნელთან გადასვლაზე
და, მით უმეტეს, სპორტული კარიერის
დასრულებაზე, არც კი ვფიქრობ. მე,
როგორც ნებისმიერი დონის შეჯიბრე-
ბებში პირველი ადგილების მთლობელ
სპორტსმენს, ბუნებრივია, კვლავაც მინ-
და, რომ კვარცხლბეკის უმაღლეს სა-
ფეხურზე ვიდგე, საამისოდ კი უფრო მე-
ტი და გაცილებით ინტენსიური ვარჯი-
ში მჭირდება.

მე განვავარძობ „ჩემს ფიგურულ
გზას“ ისევე ჩემი მწვრთნელის დახმარე-
ბით, - აღნიშნა სპორტსმენმა.

როგორც ამბობენ, შეჯიბრებებში
მონაწილეობის მიღებაში პაუზის გამო-
ყენებას ალინა ზაგიტოვა „საკუთარი
თავის ძიებისა და ახალი ელემენტების
სწავლებისთვის“ აპირებს.

ნინო ალექსანდრია

ბახსენება

გურამ ღურწკაია

გამორჩეული ზუგდიდელის, ავტოსატრანსპორტო საქმის ცნობილი ორგანიზატორის, სამაგალითო მოქალაქისა და მეგობრის გურამ ღურწკაიას ქმ ღურწკაიას გარდაცვალებიდან 20 და დაბადებიდან 80 წელი სრულდება.

იგი, სიცოცხლით სავსე, ადრეულ ასაკში წავიდა ამ ქვეყნიდან. მიუხედავად ამისა, მან დატოვა დიდი სიყვარული და ალიარება. უმაღლესი ტექნიკური სასწავლებლის წარჩინებით დამთავრების შემდეგ მთელი თავისი შეგნებული ცხოვრება შეაღწა სატრანსპორტო სისტემის განვითარებას. მან წარმატებით იღვანა და რიგითი ინჟინრიდან მხარის ავტოსატრანსპორტო საწარმოო გაერთიანების გენერალური დირექტორის თანამდებობას მიაღწია, იყო კარგი ორგანიზატორი და მრავალი სიახლის ინიციატორი.

საწარმო გაერთიანებამ, რომელსაც ის წლების განმავლობაში ედგა სათავეში, დიდი წვლილი შეიტანა რეგიონის მრავალდარგოვანი სახალხო მეურნეობის აღორძინებისა და ენგურების უნიკალური მშენებლობის დამთავრების საქმეში.

ბატონი გურამი ფართო დიაპაზონით, ქცევით, მოქმედებით ქვეყნის პატრიოტი და რაინდული სულის პიროვნება გახლდათ. უფალმა მას უშურველად მომადლა ფიზიკური აღნაგობა, კეთილშობილება და უღალატო მეგობრობის ნიჭი.

გურამ ღურწკაიას დარჩა შესანიშნავი ოჯახი, რომლის ტრადიციებს დღესაც სასახელოდ აგრძელებს მისი მეუღლე, ცნობილი ექიმ-პედიატრი, ქალბატონი ლუარა გერგაია. საზოგადოების დიდი სიყვარულით სარგებლობენ მისი სასახელო შვილები პაპუნა (ომარი) და ლაშა ღურწკაიები. დიდი ბაბუის სსონას მოკრძალებით ატარებენ გულში და დიდ პატივს მიაგებენ მისი საყვარელი შვილიშვილები.

ჭეშმარიტი მამულიშვილი, ჭირსა და ლხინში მოძმეთა თანამდგომი, უზადო მასპინძელი, რაინდული შემართების ვაჟკაცი, რომელსაც უკან დახევა არ სჩვეოდა – ასეთად გვახსოვს და გვემახსოვრება ბატონი გურამი მის ახლობლებსა და მეგობრებს.

ძალზე დასანანი, რომ იგი ნაადრევად დააკლდა საყვარელ ზუგდიდსა და სრულიად სამეგრელოს.

უახლოესი მეგობრები

იცით თუ არა, როგორ...

- იაპონიის იმპერატორი ქალმერთ ამატერასუს შთამომავლად ითვლება?
- იემენის გერბზე ყავის ხეა გამოსახული?
- სარელაქსაციო, ანუ მოსადუნებელ მუსიკას „ლაუნჯი“ ეწოდება?
- ვაშლებისა და ბანანების არომატი გახდომას უწყობს ხელს?
- დიდი ამერიკელი მწერალი მარკ ტვენი მთელი ცხოვრება დიდი გატაცებით თამაშობდა ბილიარდს ფულზე?
- მსოფლიო ფაუნის წითელ წიგნში შეტანილი და გადაშენების პირზე მისულ ცხოველთა შორის არიან იავის მარტორქა (დარჩენილია 60 ეგზემპლარი), ყდალი მგელი (250), კალიფორნიული ზღვის გოჭი (30), ამურის ვეფხვი (500), არამფრინავი თუ-

თიყუში კაკაპო (100), თოვლის ჯიქი ირბისი (4 ათასზე ნაკლები)?

- ჩინური მითით, მკვდარი ვეფხვის სული მინის ქვეშ ქარვად გადაიქცევა?
- მსოფლიოში ყველაზე დიდი დელტა მდინარე განგს აქვს?
- ყველაზე მეტი მგზავრი მსოფლიოში ტოკიოს მინისქვეშა ტრანსპორტს გადაჰყავს: აქაური მეტროპოლიტენის მომსახურებით 9 მილიონი კაცი სარგებლობს?

- საქვეყნოდ ცნობილი მულტიპლიკატორი, ოსკაროსანი უოლტ დისნეი პრინციპული ანტიკომუნისტი იყო?
- ტეხილი რიტმის მუსიკის ხმაზე კოლოები გაცილებით ნაკლებს იკბინებიან?
- ადამიანის გენომი დაახლოებით 22 ათას გენს შეიცავს?
- არსებობს თეორია, რომლის თანახმად კატები არამინიერი არსებები არიან, რომელთა წინაპრები, ამავდროულად, ადამიანის წინაპრები იყვნენ?
- უახლოეს 10 წელიწადში დედამიწაზე 500 ყველაზე მდიდარი ადამიანი თავის მეგვიდრეებს 20 ტრილიონი დოლარის ქონებას გადასცემს?

- იაპონიის კუნძულ ოკონოსიმაზე ქალებს საერთოდ აკრძალული ფეხის დადგმა?
- დუბაიში მეტროპოლიტენის მატარებლებს არა მემანქანები, არამედ კომპიუტერები მართავენ დისტანციურად?
- მსოფლიოში ყველაზე ძნელად შესასწავლ ენად თაბასარანული ითვლება, რომელშიც 46 ბრუნვაა?
- საჭმლის გარეშე ადამიანმა შეიძლება 21 დღე გაძლოს, სასმელის გარეშე – 10 დღე, უძილოდ კი – მხოლოდ 5?

ლიბიაში გათავისუფლებული ქართველი მეზღვაურები სამშობლოში დაბრუნდნენ

ძარტველ მეზღვაურებს სტამბოლში საქართველოს გენერალური საკონსულოს გიცონსული დახვდა. 2017 წლის 30 აგვისტოს ლიბიაში დაკავებული ტანზანიის დროშის ქვეშ მცურავი გემის „REX“ ეკიპაჟის ორი ქართველი მეზღვაური, გემის კაპიტანი გენადი კომახიძე და მეორე თანაშემწე რომან კაკალაძე, პატიმრობიდან მიმდინარე წლის 17 დეკემბერს გათავისუფლდნენ.

მეზღვაურების გათავისუფლების საქმეში აქტიურად იყვნენ ჩართულები საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს ცენტრალური აპარატი ეგვიპტის არაბთა რესპუბლიკაში, საქართველოს საელჩო თურქეთის რესპუბლიკაში, საქართველოს საელჩო უკრაინაში და ნიუ-იორკში საქართველოს მუდმივი წარმომადგენლობა.

უწყების მიერ, საზღვაო ადმინისტრაციასთან კორდინირებით გატარებული კომპლექსური სამუშაოების შედეგად მეზღვაურების გათავისუფლება მოხერხდა.

2017 წელს გემის „REX“ დაკავებული ეკიპაჟის 11 წევრიდან, სამი საქართველოს მოქალაქე იყო: გენადი კომახიძე, რომან კაკალაძე და მეზღვაური ნუკრი ხოზბა, რომლებიც პატიმრობაში იმყოფებოდნენ ქ. ტაჯურას დამანის ციხეში (Dhaman Prison in Tajura).

ამათგან ეკიპაჟის ერთ-ერთი წევრი ნუკრი ხოზბა, ასევე სახელმწიფოს მხრიდან გატარებული აქტიური ქმედებების შედეგად 2018 წელს გათავისუფლდა.

აკად. კ. ჩაჩავას მრავალპროფილიანი კლინიკა, საქართველოს მეან-გინეკოლოგთა და პერინატალოგთა ასოციაცია ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა ცნობილი ქართველი ექიმი მეან-გინეკოლოგი, მედიცინის დოქტორი

ალექსანდრე (ალექს) ლევანის ძე მაჭავარიანი

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ 1965 წლიდან სიცოცხლის ბოლომდე მუშაობდა „ჩაჩავას კლინიკაში“. ბატონი ალექსანდრე წლების მანძილზე პირ-

ნათლად ემსახურებოდა დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის დაცვის საქმეს. ის მრავალი სამეცნიერო შრომის ავტორი იყო, მის მიერ შესწავლილი სანაყოფე წყლების ბიოქიმიური შემადგენლობა, ამნიოსკოპია, მშობიარობის შემდგომი ჩირქოვან-სეპტიკური გართულებები დღესაც არ კარგავს აქტუალობას.

წავიდა ჩვენგან კეთილშობილი, უაღრესად ერუდირებული ადამიანი, ნამდვილი ქართველი ინტელიგენტი, მაჭავარიანების დიდი ოჯახის ღირსეული წარმომადგენელი, კარგი მეგობარი და პროფესიონალი ექიმი.

ბატონი ალექსანდრე ვალმონდილი წავიდა ამ ქვეყნიდან, დაგვიტოვა დიდი გულისტკივილი და ბევრი მოგონება.

უფალმა ნათელი დაუმკვიდროს მარადიულ სასუფეველში. მსუბუქი იყოს მისთვის მშობლიური მიწა.

რამაზ, თემურ სუროძეები ოჯახებით ღრმა მწუხარებას გამოთქვამენ

არჩილ ბორჯაძის

გარდაცვალების გამო და თანაგრძნობას უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

თემურ ჯორბენაძე ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა

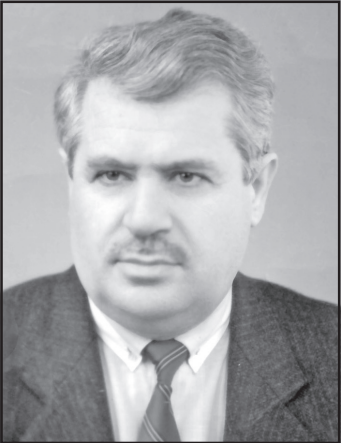
არჩილ ბორჯაძე

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

გილოცავთ

უახლოესი მეგობრები თინა ჯღაბაძე, გივი აბაშვილი, ლიპარიძე, რაულ ჩილაჩავა, ბაქურ გულუა, ვახტანგ ყოლბაძე, ვალერი ჭანტუა, ლონდონ ცაავა, ჯემალ კვირტია, ჯაბაშვილ ნულოზი, დემიკო ლოლაძე, ამირან რომაშვილი, ანდროსი ჩიტიანაშვილი, ლარი ჩიტიანაშვილი, ოთარ ჩიტიანაშვილი, კახა არაძე, გიორგი ყოლბაძე, ნუგზარ იმედაშვილი, ზურაბ აბაშვილი, ვახტანგ სიჭინავაძე, პეტრე უბანი, გივი სოსელია, სოსო სოსელია, ლარი ჯიქია, ტარიელ დგაბაძე, შადრო ჩიტიანაშვილი, ნოდარ შატაშვილი, ადიკო გვალია, თემურ სურგულაძე, გიორგი მიქაშვილი, ენა ჩიტიანაშვილი, ოთარ ჩიტიანაშვილი დაბადებიდან 80 წლის იუბილეს ვულოცავთ ერის სასახელი შვილს, ღირსეულ პიროვნებას, სახელმწიფო და საზოგადო მოღვაწეს, მშობლიური სამეგრელოსა და ერთიანი საქართველოსათვის დაუღალავ მებრძოლს, უკეთესობილეს ადამიანს

გურამ გუნაშას

ჯანმრთელობა და ბედნიერება ნუ მოგაკლავთ ღმერთმა ჩვენი გურამ, მუდამ ასეთი ენერგიული გუნაშა, შემტევი, ინიციატივით და პირდაპირი, როგორც გიცხოვრია და გიმოღვანია ცხოვრების მანძილზე. ღმერთი იყოს თქვენი, თქვენი ოჯახისა და სამშობლოს მფარველი.

საბერძნეთის მიგრანტები წაღებულნი

საბერძნეთში 2020 წელს თურქეთიდან თავშესაფრის მაძიებელთა მორიგ ნაკადს ელოდება და ვარაუდობენ, რომ ასეთი ადამიანების რაოდენობა 100 ათასს მიაღწევს, რაც კიდევ უფრო გადატვირთავს, ისედაც დატვირთულ მიგრანტთა ბანაკებს.

„კრიზისი უკვე არის და ის სერიოზულია“, — განაცხადა სახელმწიფო კომისარმა მიგრაციის საკითხებში მანოს ლოგოთეტიმ.

ათასი მიგრანტი ელოდება და ისინი ცხოვრობენ ლესბოსის და სამოსის კუნძულზე მდებარე მიგრანტთა ბანაკებში.

ქუჩაში მოხდა ზღარბები ზღარბები გამოჩნდნენ

ბრიტანეთში ზღარბები შიმშილობენ, ამის მიზეზი წვიმიანი ზაფხული გახდა, რის გამოც ისინი გვიან გამოჩნდნენ. შემოდგომაზე კი დედა ზღარბები, პატარების გამოკვება ვერ შეძლეს. ამიტომ ზღარბები ტყიდან გამოვიდნენ და ქაღალდების ქუჩებში დაიწყეს გადაადგილება. თუმცა ცნობილია, რომ ზღარბი ღამე უფრო აქტიურია.

ზღარბებს დღე შიმშილი არ აძინებთ და საკვების საძებნელად ქუჩებში დადიან. უკვე ცნობილია, რომ სექტემბრიდან ცხოველების გადარჩენის ცენტრში სასტიკი მოპყრობის გამო 1000-მდე ზღარბი მოხვდა. კლინიკა გადავსებულია. ამიტომ ცხოველთა დამცველები მოუწოდებენ მოქალაქეებს, რომ ზღარბები შიმშილით სიკვდილისგან იხსნან და ძაღლებისთვის განკუთვნილი კონსერვებით გამოკვებონ.

მთელი სხოპრება ერთად და...

მიწიანის შტატის ქალაქ ჯექსონში მცხოვრებმა ცოლ-ქმარმა ქორწინებაში 70 წელი გაატარა და 20 წუთის სხვაობით ერთ ჰოსპისში გარდაიცვალა.

ლეს და ფრედ ოსტინებმა ერთმანეთი სკოლაში სწავლისას გაიცნეს. მათ პირველი პაემანი გამოსაშვებ ზეიმზე ჰქონდათ, 1949 წლის ნოემბერში კი დაქორწინდნენ.

ლესი აშშ-ის სამხედრო-საზღვაო ძალებში მსახურობდა, შემდეგ კი მუშაობა მიჩიგანის პოლიციაში გააგრძელა, რაც შეეხება ფრედს, ის მრავალი წლის განმავლობაში კომპანია Brail Dry Cleaning-ის მენეჯერად მუშაობდა.

მიმდინარე წლის ნოემბერში წყვილმა ქორწინების 70 წლის იუბილეს აღნიშნა.

ბრინჯაოს ხანის სამეფო სოფლები

არქეოლოგებმა საბერძნეთში ბრინჯაოს ხანის ორი სამეფო საფლავი აღმოაჩინეს, რომელშიც ძვირფასეულობა და არტიფაქტებია. საფლავი 3000 წლით თარიღდება.

აღმოჩენებს შორის არის ოქროს ბეჭედი და ყელსაბამი, ერთზე — ხარები, მეორეზე კი ეგვიპტური ქალღმერთია გამოსახული. ამერიკელი მკვლევარების თქმით, ეს აღმოჩენა მიკენური ვაჭრობისა და კულტურის შესახებ სპეციალისტებს ინფორმაციას მისცემს.

მეცნიერები განსაკუთრებით დაინტერესდნენ ოქროს ბეჭდით, რომელზეც ხარები არიან გამოსახულები, ბეჭდზე დატანილია ასევე მარცვლეულის თავი, რაც სპეციალისტების აზრით სოფლის მეურნეობის სანყისებზე მიუთითებს.

ალმოჩინეს ხუთი სუკუნის წინანდელი ღუზები

მედიკოსი ყურეს სანაპიროსთან ესპანური გემების ორი ღუზა აღმოაჩინეს.

რკინის ღუზები 500 წლისაა და, სავარაუდოდ, ერნან კორტესის ფლოტის გემებს ეკუთვნოდა, რომელმაც მე-16 საუკუნეში აცტეკების იმპერია დაიპყრო.

ღუზები საპორტო ქალაქ ვერაკრუსთან აღმოაჩინეს. 1519 წელს კორტესის ფლოტი სწორედ ამ ადგილას გაჩერდა, მოგვიანებით კი მან გემები გაანადგურა, რათა მის ხალხს ექსპედიცია არ დაეტოვებინათ.

არქეოლოგებს იმედი აქვთ, რომ აღმოჩენა მათ კონტინენტზე ესპანელების შეჭრის შესახებ ახალ ინფორმაციას მიაწვდით. მათი თქმით, კორტესის ფლოტი კულტურების შერწყმის სიმბოლოა, რომელიც დასავლეთის კულტურის საფუძვლად იქცა. ამიტომ გემების ნაშთების აღმოჩენა ძალიან მნიშვნელოვანია.

მოგვართავთ გაზეთის მკრუნველთა საბჭოს სახელით

განათავსეთ რეკლამა ყველაზე საჭირო და სანდო გაზეთში და ამით ხელი შეუწყვეთ 100 წლის ყოველდღიური გამოცემის აღორძინებას.

გვჯერა, რედაქციის მიმართებას გამოეხმაურებიან ჩვენი ბიზნესმენ-ქველმოქმედნი და გარკვეულ ფინანსურ დახმარებას გაუწევენ გაზეთს.

ჩვენი ანგარიში: №GE19TB7601536020100009. (შპს „ახალი საუკუნე“ — გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი).

საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS REPUBLIKA

ა. ჩიტიანაშვილი (ყოფილი საბჭოს) ქუჩა №42/5
ტელ: 296-72-86

მთავარი რედაქტორი
საბრტაძე მოგულისა
599 36-00-35

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გომიანაშვილი
599 53-76-16;

ალეკო
ასლანიშვილი
599 56-81-86;
პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაქიძე
514 33-33-24

გამომცემლობა:
შპს „ახალი საუკუნე“ —
გაზეთ „საქართველოს
რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
599 53-76-16; 599 36-00-35
შპს „თანამდებობა“-
გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“
გამომცემელი“
ტ: 599 79-76-79

იბეჭდება გამომცემლობა
„ქოლორ პრესი“
რკინიგზის ჩიხი №20
uac(უაკ)070.4(479.22)
ს-323

ავტორთა საყურადღებოდ!

რედაქციის მიერ
შუამავთაში მასალები
დაიბეჭდება
ავტორთა ხარჯით.
ავტორთა მოსაზრებები,
შეხვედრები, მუდამ
არ ემთხვეოდეს
რედაქციის პოზიციას.
ფაქტების სიზუსტეზე
პასუხს აბეზენ
ავტორები.

ყურადღება!

„საქართველოს
რესპუბლიკის“
გამოსაქვეყნებელი:
„ელვა.ჯი“
577 991651
577 308847
შპს „მასნე“
599 982777
„კლანთა ფორტა“
579 799908

უხსოვარი პალატის კარსი:

აშუ ფოლარი - 2.9055; პირი - 3.2356;
ბრიტანული მიგრანტ სტატუსი - 3.8082;
100 რუბლი - 4.6421; თურქული ლირა - 0.4922;
საბრაზიანული მანათი - 1.7135;
1000 სომხური დრამი - 6.0797.

აქილი 20 დეკემბრისთვის

აღმოსავლეთი საქართველო:
ბარა - ღამე +5, დღე +18
მთიანი რაიონები - ღამე -4, დღე +15
დასავლეთი საქართველო:
ბარა - ღამე +4, დღე +18
მთიანი რაიონები - ღამე -1, დღე +15
თბილისი: ღამე +7, დღე +15

დაავიკრავთ, მოგვწავთ:

ტელ: 296-72-86,
599-79-76-79, 568-82-09-84
ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru
და sakresp@top.ge